

Jesenice dz

NOVICE

220060169, 7/8

COBISS

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

ACRONI

NOVICE

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS, ŠTEVILKA 7/8, JULIJ/AVGUST 2006

**REKORDNO POSLOVANJE ACRONIJA V PRVI POLOVICI
LETOŠNJEGA LETA**

**NAŠI ZAPOSLENI SO POROK TUDI ZA NADALJNJE USPEHE;
SMO 4. NAJVEČJI ZAPOSLOVALEC NA GORENJSKEM**

stran 9

REKORDNO POSLOVANJE ACRONIJA V PRVI POLOVICI LETOŠNJEGA LETA

Ustvarjeni dobiček v višini 1.1 mrd SIT, ki ob visoki obračunani amortizaciji 1.2 mrd SIT zagotavlja pogoje za nadaljnja vlaganja v tehnološke posodobitve in ekološke projekte, je sicer nekoliko nižji od lanskoletnega. Stroški energije (elektrika, plin), storitev in plač so za 1 mrd SIT višji od lanskoletnih. Veliko težavo pa predstavlja tudi rast cen skoraj vseh ključnih surovin. Prilagoditev prodajnih cen je mogoče izvesti z nekajmesečnim zamikom. Izrazita tržna konjunktura na trgu jeklenih izdelkov pa nam zagotavlja dobro poslovanje v drugem polletju, rast obsega poslovanja in preseganje načrtovanih rezultatov.

stran 14

STROŠKE ZA ŠTIPENDIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE NENEHNO POVEČUJEMO

Acronijevi dolgoročni strateški usmeritvi sledita tudi strategija upravljanja s človeškimi viri in razvoj kadrov. Osnovna vrednota in pomembna konkurenčna prednost Acronija je stalna skrb za zaposlene, za njihov osebni razvoj in vzpodbujanje njihove inovativnosti, ter prizadevanje za zdravo in varno okolje, v katerem zaposleni delajo in bivajo. Letos bomo v Acroniju v izobraževanje vložili 123 mio SIT, od tega je kar 40 mio SIT namenjeno štipendijskemu fondu. Trenutno že štipendiramo 114 dijakov in študentov, letos pa imamo razpisanih še dodatnih 23 štipendij. Po pravilu vsi štipendisti prihajajo iz okoliških krajev.

stran 23

USPEŠEN RAZVOJ VRSTE JEKLA MKM CRAL4 ŽANJE DOBRE PROIZVODNE IN PRODAJNE REZULTATE

V preteklem raziskovalnem obdobju (leto 2005) so bile raziskave usmerjene v optimiranje tehnološke poti izdelave vrste jekla MKM CrAl4. Jeklo se uporablja za visokotemperaturno obstojne folije, namenjene za katalizatorje dizelskih motorjev. Tehnološka pot izdelave jekla je kompleksna in zahteva visoko mero delovne discipline, požrtvovalnosti in spoštovanja tehnoloških predpisov vsakega posameznika, ki v procesu izdelave in predelave jekla posredno oziroma neposredno sodeluje.

stran 34

110. POHOD SLOVENSКИH ŽELEZARJEV

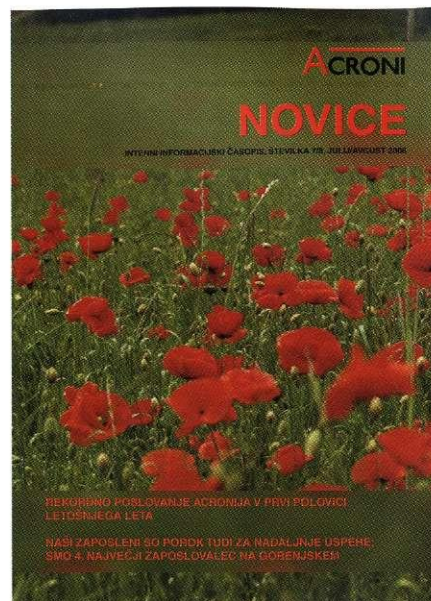
V soboto 17. junija smo se udeležili že 110. pohoda slovenskih železarjev, tokrat smo se povzpeli na Vodiško planino (1118 m) in hodili po obronkih planote Jelovice. Pohod so organizirali planinski vodniki bivših tovarn Plamen Kropa in Veriga Lesce. Zbor pohodnikov je bil v Kamni Gorici pri Skirarju, to je nizka stavba z dvema visokima dimnikoma in jezo. V 19. stoletju je bila to kovačnica in so v njej na pol industrijski način izdelovali orodje, največ sekire, zato ime Skirarca. V njej je še danes ohranjena oprema iz tistih časov in predstavlja tehnični spomenik.

stran 30

KAJ SE DOGAJA NA JESENICAH V ČASU POLETNIH POČITNIC?

Morda se sprašujete s čim zapolniti proste poletne dni. Mi vam posredujemo koledar prireditev v Občini Jesenice za meseca avgust in september, ki so ga pripravili v Turistično informacijskem centru Jesenice. Zagotovo se bo ob pestri ponudbi prireditev našlo tudi kaj za vas!

Novice

interni informacijski časopis

Acroni, d.o.o.

član skupine

SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.

Številka 7/8

Julij/Avgust 2006

Uredniški odbor:

Ljubo Osovnikar
Polonca Marjanovič
mag. Barbara Habe Sintič
Alenka Kosmač
Nataša Karo

Fotografije:

Tone Kelbl
Matevž Pretnar
Erik Stritih
Lilijana Markež
mag. Barbara Habe Sintič
Arhiv Acroni
spletne strani
© crashgroup.net

Uredništvo:

Acroni, d. o. o.
Cesta Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

Prelom in tisk:

Zip center, d. o. o.
Koroška cesta 14
2392 Ravne na Koroškem

Novice izhajajo enkrat mesečno.

Naklada:

2.200 izvodov

LETNI DOPUST NAJ BO ČAS ODDIHA

"Dvojna" poletna številka Novic je delno dopustniško obarvana in je zadnji signal za tiste, ki se še niso odpravili na letni dopust. Ljudje imamo že dolgo časa vgrajen tedenski bioritem, kar pomeni vsaj en dan počitka na teden. Sodobno življenje z vedno večjimi dnevnimi obremenitvami pa zahteva tudi daljše prekinitve rednega dela, z namenom, da se organizem regenerira in pripravi na nove napore.

Uredniški odbor Acronijevih Novic vam želi, da bi nekaj poletnih dni preživel brez Acronija, tako kot si najbolj želite, in da bi se čim bolj spočiti in polni novega elana in idej vrnili na vaša delovna mesta.

Ker poslovni cilji in načrtovani obseg proizvodnje preko poletja ostajajo enako ambiciozni, bomo vašo odsotnost delno nadomestili s počitniškim delom mladine. Pričakujemo, da jim boste pri njihovem delu maksimalno pomagali in jih usmerjali, saj ni nepomembno, kakšen bo njihov učinek in s kakšnimi vtisi bodo zapuščali Acroni. Med njimi je veliko naših štipendistov in bodočih delavcev Acronija in njihov pozitiven vtis bo dobra potporna za v naprej.

V veliki meri pa je v tem obdobju na preizkušnji tudi človeška solidarnost, saj se delovne obremenitve povečajo tistim, ki ostajajo na delovnih mestih. Ko bo včasih mogoče dela in problemov preveč, pomislite, da je enako tudi takrat, ko ste vi na dopustu in ostali vaši sodelavci opravljajo delo namesto vas.

Uspešni poslovni rezultati Acronija so bili v začetku julija predstavljeni na novinarski konferenci. Zaupanje in ugled, katerega smo si pridobili v zadnjih letih, na osnovi stabilnega, uspešnega in ciljno jasnega poslovanja, sta se odrazila v številni udeležbi novinarjev, katerim smo pripravili tudi ogled dodatne odpraševalne naprave, ki je sedaj v fazi poizkusnega obratovanja.

V petek, 15. septembra pripravljamo uradno otvoritev dodatne odpraševalne naprave in prve faze novih kapacitet na toplotni obdelavi debele nerjavne pločevine. Slavnostni gost bo ministrski predsednik, g. Janez Janša. Vabljeni pa bodo tudi naši ključni poslovni partnerji in ljudje, ki aktivno delujejo pri vsakodnevem utripu Zgornjesavske doline.

Upamo, da nekateri izmed vas tudi pridno uporabljate fotoaparata in da se boste s svojimi poletnimi fotografijami udeležili našega natečaja. Vremensko topel in sonca poln avgust vam želimo!

Uredništvo Acronijevih Novic

SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE – NA NEBU JE ČEDALJE MANJ ZVEZD

Andreja Purkat, predstavnica vodstva za okolje in varnost ter zdravje pri delu
(vir: internet)

Marsikdo rad ponoči opazuje temno nebo s svetlečimi zvezdami in zaspi v pomirjujoči temi, ne da bi ga v spancu motila žareča luč sosednje trgovine, cerkve ali oglasnega panoja. A to je pogosto nemogoče zaradi čedalje pogostejše oblike onesnaženja okolja, ki jo povzroča preveč umetne svetlobe.

Ste se kdaj čudili, zakaj na kakšnem oddaljenem kraju vidimo nebo polno zvezd, medtem ko v mestu komajda še opazimo kakšno osamljeno svetlečo piko? Slovenija ni nič na boljšem. Satelitski posnetek, ki kaže stopnje svetlobne onesnaženosti pri nas, nam daje jasno vedeti, da lahko nebo, kot so ga videli naši predniki, opazujemo le še na Snežniku in v Kočevju. Za opazovanje s teleskopi pa je tudi tukaj teme premalo. Tudi na osamljenih krajih okoli Slovenske Bistrice so pri opazovanju skozi bolj občutljive teleskope opazne motnje. Tako lahko vidimo svetlobne sije iz Maribora, Bistrice in celo iz Zagreba.

Pri nas svetlobno onesnaževanje povzročajo predvsem večja urbana območja. Ker je Slovenija majhna in gosto naseljena, se vpliv razsvetljave širi povsod. Velik del svetlobe pa prihaja k nam tudi iz severne Italije in drugih sosednjih držav. Glavni vir onesnaževanja so razsvetljava cestnih in poslovnih površin, okrasne luči na cerkvah in spomenikih ter svetloba usmerjena proti nebu.

Navkljub opozorilom se še vedno uporabljajo najmočnejši žarometi. Gorijo cele noči, zato se porabi veliko električne

energije. In ker je večina od njih osvetljena od spodaj navzgor, močno prispevajo k svetlobnemu onesnaževanju. Tisti, ki so postavljali reflektorje, so jih v dobri veri, a z neznanjem, ki prispeva k veliki škodi. Nasprotniki z dokazi prepričujejo, da je prevelika količina svetlobe smrtonosna za življenje insektov. Premočna svetloba vpliva na ptice, lahko pa privede tudi do siromašenja biotske raznovrstnosti. Nekateri slovenski biologi postrežejo z dokazi, da so zaradi svetlobnega onesnaževanja izginile nekatere vrste živali v dvokilometrskem pasu na obeh straneh osvetljenih cest.

Problem svetlobnega onesnaževanja dopolnijo tudi nepravilno in premočno osvetljene ulice. Priključna moč za javno razsvetljavo znaša v Sloveniji 49 MW (184.000 žarnic). V Sloveniji pa je približno 95 % svetilk nezasenčenih. Več kot polovico svetlobnega toka oddajo v nebo, namesto na tla. Povrh vsega so energetsko potratne, v deževnih dneh pa povzročajo močno bleščanje, kar je za voznike zelo nevarno.

Seveda se učinki nepotrebne svetlobne onesnaženosti poznajo tudi v ekonomiji. Saj naj bi "neekološka" svetilka v obdobju petih let za koristno osvetljevanje (osvetlitev poti, kjer je postavljena) porabila le deset odstotkov energije. Preostanek denarja torej zavržemo. Polzaščitena svetilka, ki osvetljuje le ciljno površino, torej ekološka svetilka, ima spodaj ravno površino, od strani pa svetloba ne uhaja. Osvetlimo samo površino, ki mora biti vidna, ne svetimo v oči ljudem, hkrati pa koristno porabi okoli 60 odstotkov energije. Tudi cene ekološko sprejemljivih svetil so nižje, saj gre pri vsem skupaj samo za obliko luči. Samo z zasenčenjem javne razsvetljave pa bi prihranili za milijardo tolarjev električne energije na leto. Znanstveniki opozarjajo tudi na smotrnost nameščanja senzorskih luči na dvoriščih. Porabijo namreč desetkrat manj elektrike.

Kot da vse te težave niso dovolj, svetlobna preobremenjenost povzroča še pravne probleme. Vsak posameznik ima pravico do teme. Nekateri medicinske raziskave namreč kažejo, da svetloba, ki uhaja v spalnice, povzroča poleg motenj bioritma tudi težave pri

delovanju hormonskega sistema, pri vsiljevanju umetne svetlobe pa gre tudi za neupravičeno poseganje v zasebnost.

Rešitev pojava, ko se svetloba razprši na vodnih kapljicah in prahu, zaradi katerega nebo postaja svetlejša, je preprosta. Četudi je marsikje razsvetljava nujna, jo lahko izboljšamo. "Neekološke" svetilke bi bilo potrebno zamenjati z ekološkimi zasenčenimi svetilkami, ki svetlobo usmerijo tja, kjer je potrebna, ni premočna in tako ne moti ljudi in živali, obenem pa je energetsko varna.

Medtem ko si mest, kot sta London in New York, sploh ne moremo predstavljati brez ogromnih neonskih reklamnih panojev, ki tvorijo nepogrešljiv del mestne podobe, so se v Madridu odločili, da bodo takšne svetleče reklame in neonske napise umaknili iz središča mesta. Župan španske prestolnice Alberto Ruiz-Gallardon je ob predstavitvi pobude poudaril, da želijo s tem privarčevati energijo, zmanjšati svetlobno onesnaževanje in izboljšati podobo mesta. "Madrid ne bo več kot velika neurejena izložba," je dejal. Po poročanju španskih medijev bodo v skladu z županovim odlokom morali do oktobra prihodnje leto umakniti ali ugasniti vse od okoli 120.000 tabel v starem delu Madrida, kršitelji tega predpisa pa bodo morali plačati do 3000 evrov kazni. Medtem ko so okoljevarstveniki nad pobudo navdušeni in jo dajejo za zgled drugim mestom, se lastniki trgovin bojijo, da bodo s tem izgubili stranke, ki so jih doslej privabljali s pisanimi svetlečimi napisi in tablami.

SREDSTVA ZA PRIJEMANJE IN PRENAŠANJE BREMEN

Adis Medič, strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu

Vrvi in verige

Pri dvigalih se vrvi in verige uporabljajo kot:

- stalna nosilna sredstva (nosilne vrvi ali verige, vrvi za spreminjanje nagiba kraka ipd.),
- pomožna sredstva (za obešanje na bremenski kavelj).

Razlika med členkastimi verigami in jeklenimi vrvmi :

Členkaste verige:

- do pretrganja verige pride enkrat,
- so občutljive za udarce,
- niso elastične,
- bolj so podvržene obrabi in tehnološkemu staranju, zaradi česar postajajo toge.

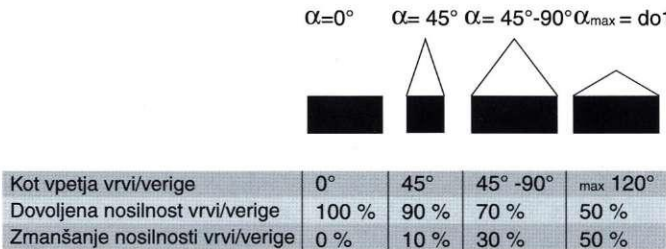
Jeklene vrvi:

- so elastične in gibke v raznih smereh,
- izrabljenost vrvi je lahko opaziti, ker se pretrgajo najprej posamezne žice, pretrgajo se naenkrat,
- so manj občutljive za nizke temperature kot verige.

Nosilne bremenske jeklene vrvi na dvigalih morajo imeti certifikat izdelovalca o kakovosti.
Na lastnost vrvi vplivajo:

- kakovost materiala,
- smer navijanja žic in pramenov,
- način pletenja,
- število žic in pramenov.

Vpliv kota vpetja na znižanje nosilnosti vrvi in verig:

OPOZORILO!

Vsaka nosilna vrv ali veriga mora biti **certificirana** in opremljena s ploščico za označevanje bremenskih vrvi in verig. Ob vsaki nabavi je potrebno preveriti tudi ploščico.

Pri uporabi vrvi in verig moramo obvezno upoštevati označeno dovoljeno nosilnost!

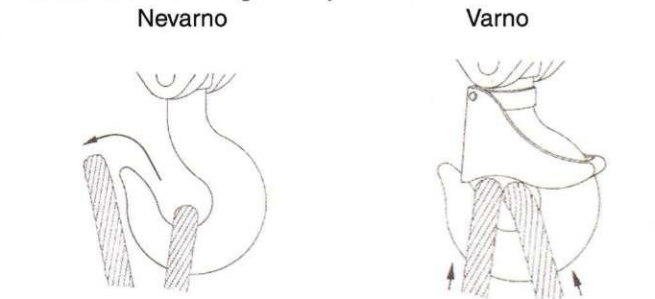
Jeklene vrvi so izdelane iz jeklenih žic z natezno trdnostjo $\sigma_{dop} = 1370, 1570$ ali 1770 N/mm^2 . Natezna trdnost žic jeklene vrvi je

lahko enaka za vse sloje vrvi, lahko pa imajo žice zunanjih premerov nižjo natezno trdnost kot v notranjosti.

Jeklene vrvi za dvigala so po sestavi razvrščene v tri osnovne skupine:

- 6 x 19, konstrukcija (9/9/1)
- 6 x 19, konstrukcija (12/6 + 6F/1)
- 8 x 19, konstrukcija (9/9/1)

- vrvi morajo imeti **certifikat** izdelovalca o kakovosti materiala in izdelave;
- vrv je treba **vzdrževati** v brezhibnem stanju in jo občasno pregledati. Če ugotovimo, da je **strganih več kot 10 % žic v vrvi**, moramo takšno vrv **izločiti iz uporabe**;
- vrv je treba izločiti iz uporabe, če so zrahljani zunanji sloji ali če se pretrga en snop;
- jeklene vrvi **morajo biti** na konstrukcijo dvigala pritrjene tako, da ne more priti do kakršne koli poškodbe ali pretrganja vrvi;
- bremenske vrvi na žerjavu, ki prenaša razžarjeno kovino (v livarnah, valjarnah), **morajo imeti** kovinski stržen;
- jeklene vrvi na dvigalih **morajo biti brezhibne** in redno **pregledovane**;
- pomožne jeklene vrvi, ki so stalno v uporabi za privezovanje ali obešanje bremen na bremenski kavelj dvigala, morajo glede kakovosti, dimenzij in pritrdjevanja izpolnjevati enake pogoje kot nosilne jeklene vrvi za dvigala;
- pri obešanju tovora na dve ali več vrvi oz. verig je **treba upoštevati**, da je dovoljena obremenitev odvisna od kota vpetja med posameznimi kraki. Največji dovoljeni kot vpetja med kraki vrvi oz. verig je $\alpha_{max} = do 120^\circ$, pri tem kotu se nosilnost vrvi oz. verige zmanjša za 50 %.

Slika 1. Varovalka na bremenskem kavlju

Bremenski kavelj se ne sme uporabljati:

- če je deformiran,
- če je razpokan,
- če je na vratu obrabljen za več kot 10 %,
- če v določenih rokih ni termično obdelan.

Zadrževanje pod bremenom je strogo **prepovedano in je smrtno nevarno**. Prav tako je strogo prepovedano zadrževanje pod bremenom, ki ga drži elektromagnet, ker bi ob prekinitvi električnega toka breme padlo na tla.

PROIZVODNJA V JUNIJU 2006

Branko Banko, tehnični direktor

V juniju se je proizvodnja postopoma stabilizirala, tako da smo izdelali skupno 25.122 ton končnih izdelkov in odpremili 24.884 ton. Glavne težave so bile pri odpremi izdelkov zaradi nekompletiranosti dobav, predvsem pri debeli nerjavni pločevini.

PROFITNI CENTER VROČA PREDELAVA

Junija je proizvodnja slabov potekala brez večjih motenj. Dočakali smo veliki dan, ko je 18. 6. 2006 pričela poskusno obratovati nova dodatna odpraševalna naprava. Nadejali smo se rekordne proizvodnje slabov, načrte pa so nam prekrižale težave na napravi za kontinuirano vlivanje slabov in sicer v zadnjih dneh meseca. Kljub temu smo odlili 32.162 ton slabov, od tega kar 8.375 ton nerjavnih jekel. Izplen jeklarne in specifične porabe so v okviru gospodarskega načrta.

V primerjavi z mesecem majem je bil načrt proizvodnje valjarne v juniju še zahtevnejši. V tridesetih delovnih dneh je bilo potrebno zvaljati kar 33.000 ton slabov v 20.000 ton toplo valjanih trakov in 13.000 ton debele pločevine. Proizvodnja je bila dosežena v višini 32.027 ton, kar je pod načrtovano količino. Pri tem je bila proizvodnja trakov za hladno valjarno in delno proizvodnja debele pločevine pod načrtovano ravniyo, proizvodnja trakov za TVT pa je bila presežena. Kljub nekoliko nižji proizvodnji od zahtevane smo z rezultatom lahko zadovoljni. Povprečna dnevna proizvodnja je znašala 1051 ton, upoštevaje 655 ton prevalljanih slabov pa celo 1.072 ton na dan. Glavni vzrok za izpad proizvodnje je bilo daljše mirovanje valjarne kot posledica okvare električnega napajanja žerjavne proge ob koncu meseca junija.

Nenačrtovanih zastojev je bilo ustrezno nizko število, skupno vzdrževalnih in tehnoloških le 8,09 odstotkov, pri čemer je še vedno največ zastojev zaradi

mehanskih okvar na progi. Pohvalimo se lahko tudi, da v celotnem Profitnem centru Vroča predelava v juniju ni prišlo do poškodb pri delu, kar kaže na sistematsko delo strokovnih sodelavcev in vodstva na tem področju.

PROFITNI CENTER HLADNA PREDELAVA

Dosežena proizvodnja hladno valjanih trakov znaša 11.017 ton, kar je praktično enako, kot je bilo določeno z mesečnim načrtom. Ker smo se ob začetku meseca srečevali s problemi v preskrbi z vložkom, je bilo potrebno v zadnjem tednu organizirati delo v sektorju Finalizacija na vseh razreznih linijah brez prekinitev. Pri proizvodnji toplo valjanih trakov je bil načrt proizvodnje presežen za 118 ton in skupna proizvodnja je znašala 4.318 ton. Poleg tega je bilo izdelanih še 611 ton trakov namenjenih za PVT. V sektorju Priprava in luženje smo imeli največ problemov z obratovanjem Regeneracije, kjer se je dogodila ponovna okvara prvega in tretjega gorilca. Za celotno sanacijo je bilo potrebnih 191 ur in dodatna 101 ura za ogrevanje. Ob tem je bilo zamenjanih tudi 14 m3 plastičnega nasutja v čistilni koloni. Na Nevtralizaciji pa smo imeli okvaro na turbini v usedalnem bazenu. Okvara je bila odpravljena brez praznjenja bazena. V sektorju Valjarne – Žarilnica je bila največja pozornost namenjena delovanju valjavskega stroja Sendzimir. Lahko rečemo, da je bilo njegovo delovanje več kot odlično, saj beležimo le 20 ur skupnih zastojev. Prav tako je dokaj dobro obratovala linija CRNO, nekoliko več problemov pa je bilo z obratovanjem zvonastih peči, katerih delo se je prilagajalo glede na razpoložljivi vložek. Glavna značilnost obratovanja Finalizacije je v tem, da je bilo zaradi pomanjkanja vložka v prvih 21 dneh izdelanih le 7.000 ton, v zadnjih 7 dneh pa kar 4.000 ton izdelkov. Kot je bilo že omenjeno, so zaradi tega vse tri razrezne linije obratovala neprekinjeno. Doseženi izplen HVT znaša 88,9 odstotkov, kar je

točno 1 odstotek nad letno načrtovano vrednostjo. Pri skupini nerjavnih jekel se je bistveno izboljšal izplen feritnih nerjavnih trakov in večina tega je posledica izboljšanja kvalitete MKM Cr Al 4. Tudi pri ogljičnih jeklih smo prvič presegli mejo 86 odstotkov, kar gre v večini na račun žarjenja v novih zvonastih pečeh. Pri proizvodnji toplo valjanih trakov znaša doseženi izplen 93,8 odstotkov in je na nivoju prvega polletja. Za ta dober rezultat je vzrok še vedno velika količina materiala za Alpos.

PROFITNI CENTER PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

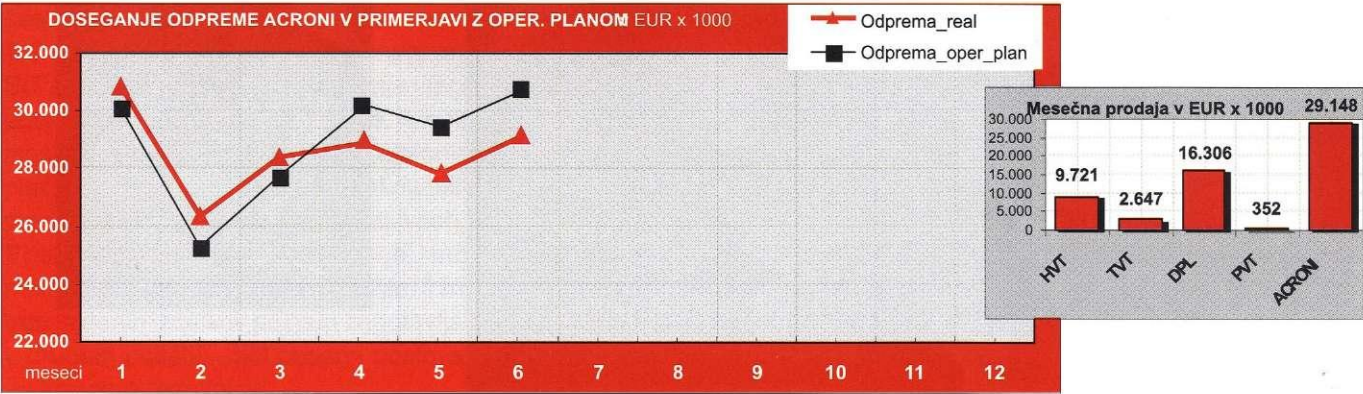
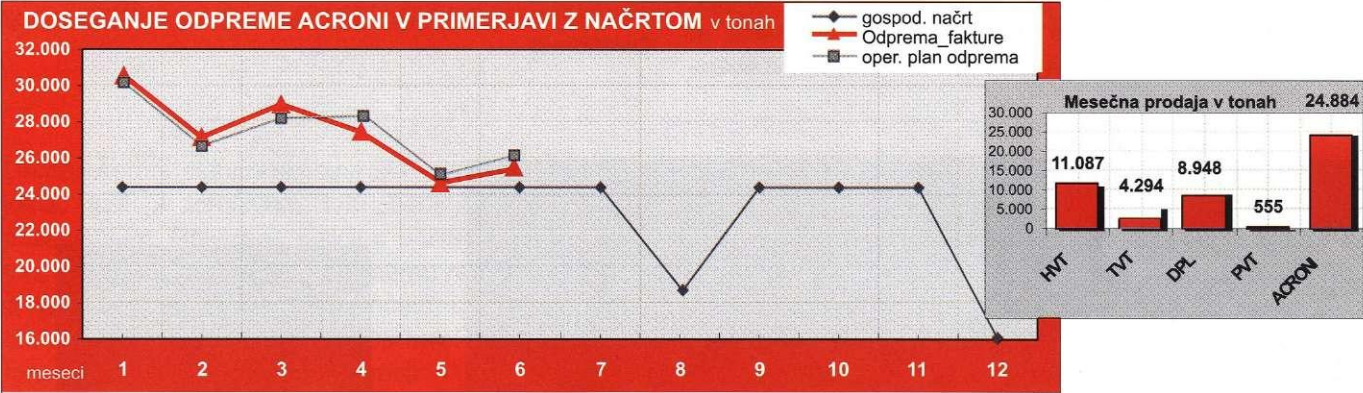
V juniju smo dosegli rekordno proizvodnjo nerjavne pločevine in s 5.011 tonami presegli gospodarski načrt za 4,7 odstotka in operativni načrt za 0,2 odstotka. Skupni operativni načrt ni bil dosežen predvsem zaradi nižje proizvodnje legirane in navadne konstrukcijske pločevine. Razlog za to je nezadostna količina vložka iz Vroče valjarne v sredini meseca.

Proizvodnja na liniji Wellman postopno narašča in je znašala v juniju 2.763 ton. Tri dni zastoja smo imeli na liniji v začetku meseca in sicer zaradi popravila vrat, ter dva dni in pol na koncu meseca zaradi popravila dna peči in pomanjkanja vložka. V juniju smo tudi na Ebner kalilni peči imeli izredni remont na ogrevnih spiralah, zaradi česar je peč mirovala 6 dni. Okvara ravnalnega stroja MDS je povzročila 4 in pol-dnevni izpad ravnanja ter posledično nižjo proizvodnjo navadne pločevine v zadnjih dneh meseca. Skupni junijski izplen je enak načrtovanemu. Pri nerjavni ga presega za 0,5 odstotka, pri navadni konstrukcijski pločevini je nižji za 0,6 odstotka in legirani za 0,3 odstotka. Kumulativni skupni izplen presega načrtovanega za 0,1 odstotek.

V PVT je bil zadnje tri dni junija zaradi okvare delni izpad linije Alpina, vendar je bil načrt zaradi dobre oskrbe z vložkom in ugodnega programa presežen za 1 odstotek. K temu je pripomoglo tudi dvotedensko obratovanje linije Rosi 2.

POSLOVANJE V MESECU JUNIJU 2006

	NERJAVA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON. LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
	realiz.	plan		DINAMO, ELM SI			ELMAG			realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
				realiz.	plan		realiz.	plan										
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	8.375	8.800	95	8.026	9.600	84	3.254	2.600	125	9.414	8.100	116	3.092	3.400	91	32.162	32.500	99
VALJARNA	7.332	8.400	87	8.810	9.600	92	2.661	2.700	99	9.685	9.000	108	3.539	3.300	107	32.027	33.000	97
IZDELKI ... PROIZVODNJA																		
HVT	1.292	1.300	99	7.261	7.000	104	1.886	2.000	94	109			467	700	67	11.015	11.000	100
TVT	220	200	110							3.265	3.400	96	832	600	139	4.318	4.200	103
DPL	5.011	5.000	100							3.302	3.950	84	912	1.200	76	9.224	10.150	91
PVT										565	550	103				565	550	103
ACRONI	6.524	6.500	100	7.261	7.000	104	1.886	2.000	94	7.241	7.900	92	2.211	2.500	88	25.122	25.900	97
IZDELKI ... ODPREMA v tonah																		
HVT	1.313	1.300	101	7.223	7.000	103	1.938	2.000	97	34			579	700	83	11.087	11.000	101
TVT	199	200	100							3.224	3.400	95	871	600	145	4.294	4.200	102
DPL	4.638	5.000	93							3.392	3.950	86	918	1.200	76	8.948	10.150	88
PVT										555	550	101				555	550	101
ACRONI	6.150	6.500	95	7.223	7.000	103	1.938	2.000	97	7.206	7.900	91	2.367	2.500	95	24.884	25.900	96
IZDELKI ... ODPREMA v EUR X 100																		
HVT	3.159	3.228	98	5.052	4.936	102	1.050	1.083	97	25			434	576	75	9.721	9.824	99
TVT	465	449	103							1.606	1.689	95	576	387	149	2.647	2.525	105
DPL	13.441	14.315	94							2.003	2.335	86	866	1.166	74	16.306	17.816	92
PVT										352	340	104				352	340	104
ACRONI	17.066	17.992	95	5.052	4.936	102	1.050	1.083	97	3.634	4.024	90	1.876	2.129	88	29.148	20.504	96

PRIZNANJA ZA NAJBOLJŠE SLOVENSKE INOVACIJE V LETU 2005

Av gust Novšak, svetovalec posloводства za management idej

S svečano podelitvijo priznanj za najboljšo inovacijo so na GZS v Ljubljani 28. junija slovenski inovatorji opravili inventuro svojega delovanja in uspehov v letu 2005. Na tej prireditvi sta Acroni zastopala namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnika in avtorica inovacije "Razvoj Duplex nerjavnega jekla za debelo pločevino", s katero se je predstavilo naše podjetje, Alenka Kosmač.

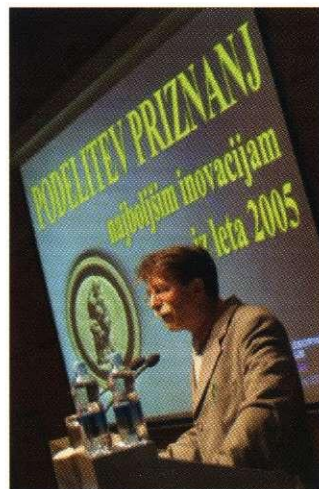
GZS je letos pripravila že četrto podelitev priznanj avtorjem najboljših inovacij, ki so v preteklem letu nastale v Sloveniji. V potrditev zavedanja pomena inovativnosti kot temelja za ustvarjanje večje dodane vrednosti, se je tako GZS letos že preko vseh trinajstih območnih zbornic z razpisi za podelitev priznanj za najboljšo inovacijo leta aktivno vključila v promoviranje inovativnosti. V ožjem izboru so pristale po tri najboljše ocenjene inovacije s svojega območja. Posebna ocenjevalna komisija, ki jo je imenoval Upravni odbor GZS, pa je pod vodstvom g. Mihe Vrhunca, predstavnika Patentne pisarne, tudi tokrat izbrala najboljše inovacije na nacionalni ravni. Med devetintridesetimi prijavljenimi inovacijami je komisija izbirala po kriterijih, ki jih določa Pravilnik o podeljevanju priznanj "GZS inovacije". To so: inventivnost, inovativnost, tržna zanimivost in primernost okolju. Poudarek je dala oprijemljivim in že doseženim rezultatom, manj pa napovedim in željam prijaviteljev. Komisija se je odločila, da bo, v skladu s Pravilnikom, prispele predloge razdelila v dve kategoriji, in sicer:

- na inovacije, ki prihajajo iz malih in srednjih podjetij oziroma od sorodnih prijaviteljev in
- tiste, ki prihajajo iz velikih podjetij ali od njim sorodnih prijaviteljev.

Pri določanju vrste priznanja je komisija upoštevala, da inovacije v malih in srednjih podjetjih ne morejo biti deležne tako organizirane in profesionalne podpore, kot v velikih. Podelila je dve srebrni ("Mobilna filtrirna naprava za olje", HIDEX, d. o. o. in "Lahki priklopnik za prevoz gasilske reševalne opreme", TOKI Proizvodnja, servis in trgovina, Jože Tomažević, s.p.) ter pet zlatih priznanj ("Računalniški program PENTA", avtorja Žiga Dolher in Alberto Manzin, "Cetis Security Multilayer - CSM", Cetis, d.d., "Nova vodotopna oblika koencima Q10, njegova priprava in uporaba", Kemijski inštitut iz Ljubljane, "Merjenje resonančnega opletanja rotorja hidroagregata", Litostroj E. I., d.o.o in "Optimiranje vpenjalnega mehanizma za registratorje in integracija v industrijo", NIKO Železniki).

Avtorji preostalih dvaintridesetih inovacij, med njimi tudi naša sodelavca Alenka Kosmač in Boštjan Pirnar, so prejeli posebne diplome kot priznanje za dosežke in delo na področju inovacijske dejavnosti.

Čestitamo!

ACRONIJEVA NOVINARSKA KONFERENCA

Na novinarski konferenci, ki je bila 4. julija 2006 na Jesenicah, je generalni direktor prof. dr. Vasilij Prešern novinarjem predstavil rekordno poslovanje Acronija v prvem polletju leta 2006. Novinarje smo seznanili tudi z večjimi in pomembnejšimi investicijami, pri katerih jih je najbolj zanimala investicija v odpraševalno napravo in njen pomen pri izpolnjevanju evropskih okoljevarstvenih standardov. Dogodek je bil tudi odlična priložnost za predstavitev mag. Duše Radjenovič, ki je od 1. junija 2006 nova članica posloводства za področje komerciale. Obenem pa smo govorili tudi o Acronijevi skrbi za nasledstvo kadrov.

Predstavniki sedme sile se pripravljajo na ogled odpraševalne naprave.

REKORDNO POSLOVANJE ACRONIJA V PRVI POLOVICI LETOŠNJEGA LETA

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

PRODALI 162 TISOČ TON KONČNIH IZDELKOV V VREDNOSTI 41.5 mrd SIT – TO JE 20 % VEČ KOT V ENAKEM LANSKEM OBDOBJU; 2 mrd SIT INVESTICIJ SAMO V PRVI POLOVICI I. 2006

Družba Acroni, članica skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, tudi v letošnjem letu nadaljuje z uspešnim poslovanjem. Rekordna količina odličnega jekla 180.000 ton, navkljub 17- dnevemu letnemu remontu v jeklarni, proizvedenih 155.000 ton končnih izdelkov (v istem obdobju preteklega leta 130.000 ton), prodaja 162.000 ton končnih izdelkov v vrednosti 41.5 mrd SIT, kar predstavlja skoraj 20 odstotno rast v primerjavi s prvimi šestimi meseci preteklega leta. Ustvarjeni dobiček v višini 1.1 mrd SIT, ki ob visoki obračunani amortizaciji 1.2 mrd SIT zagotavlja pogoje za nadaljnja vlaganja v tehnološke posodobitve in ekološke projekte, je sicer nekoliko nižji od lanskoletnega. Stroški energije (elektrika, plin), storitev in plač so za 1 mrd SIT višji od lanskoletnih. Veliko težavo pa predstavlja tudi rast cen skoraj vseh ključnih surovin. Prilagoditev prodajnih cen je mogoče izvesti z nekajmesečnim zamikom. Izrazita tržna konjunktura na trgu jeklenih izdelkov pa nam zagotavlja dobro poslovanje v drugem polletju, rast obsega poslovanja in preseganje načrtovanih rezultatov.

Za investicije smo v prvih šestih mesecih letošnjega leta namenili 2 mrd SIT. V fazi zaključevanja je strateška investicija v povečanje kapacitet za toplotno obdelavo debele nerjavne, visokotrdne, ognjevzdržne in obraboodporne debele pločevine. Na navedenem programu smo tretji največji proizvajalec v Evropi. Po dokončani investiciji bo kapaciteta 110.000 ton (trenutno 45.000 ton). S tem bomo postali drugi največji evropski proizvajalec. Celotna investicija, ki zajema novo lužilno linijo, nove naprave za razrez pločevine, pakirno linijo in novo visoko regalno avtomatsko skladišče, je vredna 10 mrd SIT in bo zaključena do leta 2011.

Kot zavezanci za IPPC v Acroniju v skladu s sprejetim programom izvajamo ekološke investicije. Zaključeni sta že bili investiciji v zaprta tokokroga hladilnih vod v Jeklarni in Hladni valjarni. Trenutno tečejo pripravljala dela na 1.3 mrd SIT vredni investiciji v zaprti tokokrog hladilnih vod v vroči Valjarni, katero bo izvedlo slovensko podjetje ESOTECH Velenje. V zaključni fazi je izredno

pomembna investicija v povečano kapaciteto odpraševalne naprave v Jeklarni. Poizkusno obratovanje zagotavlja, da bodo izpusti prahu pod zelo strogo predpisanimi normami okoljske zakonodaje.

Ključne spremembe se bodo v prihodnosti dogajale tudi na področju kadrov. V Acroniju zato štipendiramo 120 srednješolcev in visokošolcev, predvsem s področja tehničnih strok. Načrtujemo, da bomo v obdobju po letu 2007 zaposlili 400 mladih izobraženih kadrov. Z mentorstvom bomo zagotovili prenos praktičnih znanj in dolgoletnih izkušenj z današnjih ključnih kadrov na prihajajoč tehnično izobražen mlajši rod zaposlenih.

ACRONI USPEŠNO IZVAJA "PROGRAM PRILAGAJANJA ZAHTEVAM ZA PRIDOBITEV OKOLJEVARSTVENEGA (IPPC) DOVOLJENJA" – V NEKATERIH TOČKAH CELO PREHITEVAMO DOGOVORJENE TERMINE

Branko Banko, tehnični direktor

KONČAN PROJEKT CELOVITE UREDITVE ODPRAŠEVANJA V JEKLARNI

Podjetje Acroni, d. o. o. je med zavezanci za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja po IPPC direktivah iz leta 1996, ki se je v Evropski uniji uveljavljajo z letom 2007. V letu 2003 smo za pridobitev triletnega prehodnega obdobja za prilagoditev evropski direktivi pripravili Sanacijski program, ki ga je 28.12. 2004 z izdajo "Delnega soglasja k sanacijskemu programu" potrdila Agencija Republike Slovenije za okolje, ARSO. V tem programu so predvidene vse potrebne naložbe v izboljšanje stanja na področju emisij v zrak, vodo in hrupa. Ekološka sanacija bo končana leta 2010. Na ramenih današnjega Acronija ni samo reševanje tekoče ekološke problematike, ampak se podjetje sooča z bremenom več kot 130- letne dediščine razvoja železarstva, vključno s posledicami različnih vrst onesnaževanj.

Odkar poslujemo pozitivno, smo začeli intenzivno vlagati v varstvo okolja. Danes smo zagotovo med tistimi slovenskimi podjetji, ki največ vlagajo v varstvo okolja. Od leta 2000 do danes smo investirali v posodobitev

proizvodnje 70 milijonov eurov, od tega 15 mio eurov za varstvo okolja; za obdobje 2006-2010 načrtujemo 80 mio eurov investicij, od tega v ekologijo 17 milijonov eurov oziroma več kot 21 % celotnega investicijskega obsega. Ob vseh novih investicijah se ravnamo po načelu nabave najboljše razpoložljive tehnologije, t. i. BAT.

CELOVITA UREDITEV ODPRAŠEVANJA V JEKLARNI

Projekt Celovite ureditve odpraševanja v Jeklarni se počasi približuje koncu. Na veselje vseh nas in tudi krajanov smo 17. 6. 2006 že izvedli poizkusni zagon nove opreme. Takrat smo medsebojno uspešno povezali nov in obstoječ cevovod na strehi hale.

Po izvedenem zagonu in temeljitem pregledu filtrov smo se odločili, da novo odpraševalno napravo s 50 % obremenitvijo predamo v testno obratovanje. Ker je po 24 urah neprekinjenega obratovanja naprava delovala brezhibno, smo 18. 6. 2006 novo opremo obremenili 100 %. Od tega trenutka dalje oprema poizkusno obratuje, sprotno se izvajajo

optimizacijska in nastavitvena dela.

Z zadovoljstvom poudarjamo, da je že v prvih dneh obratovanja nove opreme viden velik napredek pri čistosti izpusta, saj se iz jeklarne ne praši več.

Da smo dosegli takšen rezultat, smo morali izvesti veliko del. Tako smo:

- Bistveno povečali sesalne kapacitete z inštalacijo novega močnejšega, a hkrati varčnejšega motorja, ki je skupaj s postavitvijo 7 novih nap na streho hale in novim, večjim cevovodom premera 3800 mm omogočil večjo pretočnost.
- Za zmanjšanje hrupnosti pri pretoku zraka na relaciji ventilator–dimnik so že vgrajeni posebni dušilni paneli, ki zmanjšajo možne vibracije in hrup. Dodatno pa smo se odločili, da bomo

zvočno izolirali vse izvore, kjer obstaja možnost nastanka povečanega hrupa. Tako bomo dodatno izolirali filtersko stavbo, prostor z vgrajenim motorjem in ventilatorjem. Taka izolacija ni predpisana v t. i. BAT tehniki, ki jo priporoča EU, in tudi ni praksa podobnih naprav v EU, vendar smo se v Acroniju odločili za najboljšo in

Vsa oprema nove odpraševalne naprave je ogromnih dimenzij, zato je postavljena na posebnih temeljih. Temelje je izdelalo ugledno slovensko gradbeno podjetje z dolgoletnimi izkušnjami pri graditvi najbolj zahtevnih gradbenih objektov. Poleg omenjenih osnovnih delov nove odpraševalne naprave pa smo se v Acroniju dodatno odločili tudi za sanacijo strehe Jeklarne, kjer smo sanirali puščajoče dele, vrh strehe pa smo na najbolj obremenjenih mestih še dodatno prekrili s posebno prevleko.

ČISTILA NAPRAVA ZA ŠKAJNI JAMI BLOOMING IN STECKEL

1.6.2006 smo z izbranim dobaviteljem podpisali pogodbo o izvedbi del za Čistilno napravo za škajni jami Blooming in Steckel. Vrednost podpisane pogodbe je prek 900 mio SIT. Kaj bomo dosegli s tem projektom?

- Urejen zaprt tokokrog hladilne vode s čiščenjem in hlajenjem in zaradi tega manjšo porabo vode in manjši izpust hladilne vode v akumulacijski bazen HE Moste;
- v obratu Vroče valjarne bomo zmanjšali letno porabo hladilne vode od sedanjih 6.500.000 m³/leto na 314.000 m³/leto;
- zmanjšali bomo porabo hladilne vode za valjavski ogrodji Blooming in

Steckel;

- povečali bomo čistost hladilne vode;
- zmanjšali bomo plačilo vodnega prispevka in takse za odvajanje tehnološke odpadne vode;
- izpolnili bomo zahteve BREF dokumentov;
- sledimo ekološkemu sanacijskemu programu, IPPC direktivi in delni izpolnitvi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

Pogodbene obveznosti bodo zaključene najkasneje v 13 mesecih.

Glavni poudarek tega projekta je čiščenje odpadne tehnološke vode. To se bo izvajalo v dveh ločenih sistemih:

- **neposredni sistem čiščenja in hlajenja** – v neposredni sistem čiščenja in hlajenja bodo zajeti

porabniki, kjer pride hladilna voda v površinski dotik z vročim valjancem – slabom ali trakom. Pri tem se hladilna voda onesnaži z železovimi oksidi, maščobo, olji in ostalimi elementi, kot so krom, nikelj, itd. Tako onesnaženo hladilno vodo je potrebno pred hlajenjem očistiti trdnih delcev, neraztopljenih snovi in olj, zato jo bomo speljali na čistilno napravo, ki bo sestavljena iz: bistrilnika, tlačnih peščenih filtrov, zgoščevalnika in dveh odprtih hladilnih stolpov;

- **posredni sistem hlajenja** – v posredni sistem hlajenja bodo zajeti porabniki, pri katerih hladilna voda ne pride v neposreden stik z olji in škajo in zato ni potrebno njeno čiščenje, temveč samo hlajenje.

VZPOSTAVITEV ZAPRTEGA SISTEMA SPIRALNIH VOD V PC HP

S projektom bomo povečali in posodobili obstoječo čistilno napravo – objekt Nevtralizacija za čiščenje spiralnih vod. Te vode nastajajo pri proizvodnji hladno valjanih trakov jeklene pločevine na tehnoloških linijah SCAP, SSAP in CRNO in iz obrata Regeneracija kislin.

Z izvedbo bomo povečali kapacitete za obdelavo odpadnih voda in muljev. Z načrtovanim posegom bomo dosegli, da se bodo vse spiralne vode, ki nastajajo pri

lužanju pločevine v Hladni valjarni ter odpadne vode, ki nastanejo pri regeneraciji kislin, zbirale in čistile na rekonstruirani nevtralizacijski napravi ter delno vračale nazaj v proizvodni proces. S tem bomo zmanjšali potrebo po sveži vodi, zmanjšali letno količino odpadnih vod, ki odtekajo v površinske vode, in s tem posledično znižali obremenitev Save Dolinke s težkimi kovinami. Mulje bomo obdelali do te mere, da jih bo možno vračati nazaj v proizvodni proces.

Načrtovani poseg bo izveden znotraj obstoječih objektov Hladna valjarna in Nevtralizacija oziroma neposredno ob njih. V okviru rekonstrukcije obstoječe

čistilne naprave za spiralne vode bomo izvedli priključke za zbiranje odpadnih vod na izvoru (z ali izpod linij SSAP, SCAP in CRNO, iz Ruthner kleti in iz objekta Regeneracija kislin), postavili zbiralnik spiralnih vod in egalizacijski rezervoar, posodobili strojno in tehnološko opremo obstoječe čistilne naprave ter izvedli potrebne priključke za svežo tehnološko vodo, komprimiran zrak in električno energijo.

Trenutno smo v fazi tehničnega usklajevanja podrobnosti ob izvedbi del. Projekt bomo predvidoma zaključili v jesenskih mesecih letošnjega leta.

REKONSTRUKCIJA SKLADIŠČA MAZIV

Projekt je v izvedbi, saj so se po uspešno pridobljenem gradbenem dovoljenju pričela obnovitvena – gradbena dela. Z izvedbo bomo ustrezno posodobili skladišče, tako da bo varno in okolju prijazno za shranjevanje in skladiščenje maziv in nevarnih odpadkov. Rekonstrukcijo bomo zaključili do konca septembra 2006.

EKOLOŠKE INVESTICIJE V PRIHODNOSTI

V prihodnosti načrtujemo še uresničitev investicij, ki jih bomo izvedli v skladu s pridobitvijo okoljskega dovoljenja, ki je bistvenega pomena za naše delovanje. Investicije, ki so tudi del našega sanacijskega programa, so:

- Sanacija Brežine akumulacijskega bazena HE Moste,
- Odlagališče Javornik,
- Odpraševalna naprava Blooming – trenutna ureditev je začasna, ker bomo v sklopu obnove valjavskega ogrodka Blooming poiskali celostno rešitev.

JEKLARNA ACRONI: Z NADGRADNJO DO ENE NAJMODERNEJŠIH ODPRAŠEVALNIH NAPRAV NA SVETU

Slavko Kanalec, direktor PC Vroča predelava

VEČ KOT 4 MIO EUROV ZA ŠE BOLJŠE OKOLJE IN DELOVNE RAZMERE

V obdobju, ko je Slovenija postala članica EU, smo v naši državi prevzeli zelo strogo okoljsko zakonodajo. Tudi za naše podjetje ACRONI, ki je IPPC zavezanec, velja, da gre vsak razvoj novih tehnologij in povečevanja proizvodnje z roko v roki z najvišjimi okoljevarstvenimi standardi. Jeklarna v enem najuspešnejših slovenskih podjetij, v Acroniju, je tipičen primer za to.

Nova jeklarna na Jesenicah je pričela s proizvodnjo leta 1987. V skladu s takratnim časom je bila tudi ekološka opremljenost. Odpraševalna naprava je bila dimenzionirana za proizvodnjo 200.000 t jekla letno, brez sekundarnega odpraševanja najvišjih nivojev hale. Prezračevanje hale je bilo preprosto izvedeno skozi odprtine v strehi. Za odpraševanje metalurških agregatov sta bila instalirana dva ventilatorja s skupno kapaciteto 600.000 Nm³/h. V preteklih letih smo obstoječima ventilatorjema dodali še enega s kapaciteto 280.000 Nm³/h in hladilec dimnih plinov, v katerem odsesane dimne pline hitro ohladimo in s tem preprečimo tvorbo dioksinov.

V Acroniju smo v lanskem letu proizvedli rekordnih 335.000 t jekla. To je bil rezultat uvajanja novih tehnologij, neprestanih izboljšav na vseh področjih ter visoko motiviranih zaposlenih. Ob tako rekordnih rezultatih smo morali hitro odreagirati in povečati proizvodnji prilagoditi tudi okoljevarstveno zaščito. Seveda pa razmišljamo tudi o nadaljnjem razvoju in potencialih, ki jih imamo. Zato smo leta 2005 pričeli s pripravo projekta celostnega obvladovanja emisij prahu v okolico. Pripravili smo večfazni projekt in junija letos zaključili 1. fazo.

Obstoječemu filtru s površino 12.000 m² smo dodali novega s površino 10.000 m². Kapaciteto odpraševanja pa smo povečali kar za 400.000 Nm³/h. To smo dosegli z namestitvijo dodatnega ventilatorja, ki ga poganja motor z nazivno močjo 1.4 MW. Bistvo novega koncepta pa je, da smo zaprli obstoječe prezračevalne odprtine v strehi in začeli aktivno odsesavati prah iz najvišjih nivojev hale Jeklarnе. Tako smo večino dodatnih kapacitet usmerili v sekundarno odpraševanje hale. V prvi vrsti želimo bistveno izboljšati mikroklimatske razmere v Jeklarni, istočasno pa bo izginila zadimljena streha.

Na obstoječi odpraševalni napravi v povprečju dnevno zajamemo od 15 do 17 ton prahu. Po zagonu dodatne odpraševalne naprave na novih filtrih dnevno zajamemo le 200 kg prahu, kar potrjuje, da dosedanje emisije skozi streho niso bile tako velike in da smo že pred zagonom dodatnega odpraševanja uspeli zajeti 98 % nastalega prahu. S tem zgodbe ni konec: ves zajeti prah, ki ga je med 500 in 550 tonami mesečno, pošljemo na ustrezno ekološko predelavo v Nemčijo.

"V okoljevarstvenem smislu se lahko Jeklarna Acroni z nadgradnjo odpraševalne naprave povsem primerja z evropskimi jeklarnami. Tudi zaradi tega smo na evropskih in svetovnih tržiščih konkurenčno sposobni, kar v zadnjih letih nenehno dokazujemo. Dodatna odpraševalna naprava je že zgrajena v skladu s prihajajočo evropsko okoljevarstveno zakonodajo. Z njo zagotavljamo kar 98 % zajemanje vsega nastalega prahu, na izstopu iz filtra pa dosegamo štirikrat nižje koncentracije prahu od dovoljene emisije: pod 5 mg/m³, čeprav obstoječa zakonodaja dovoljuje emisije do 20 mg/m³. Usmerjeni

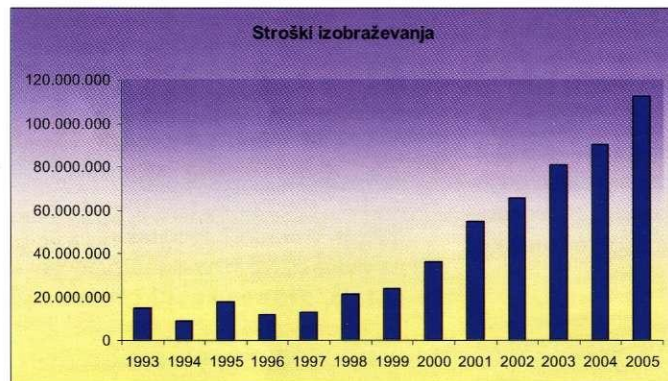
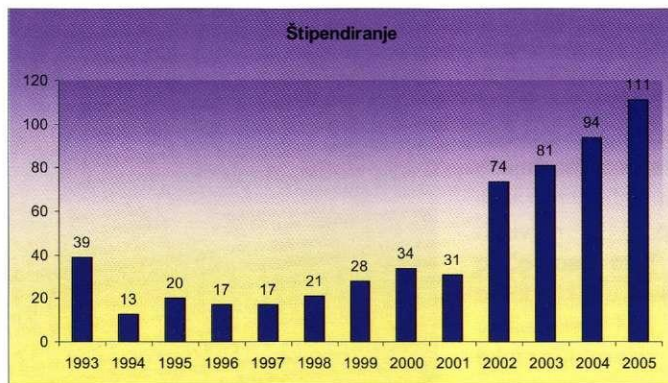
smo v prihodnost in se na prihodnost tudi aktivno pripravljamo. Evropska okoljevarstvena zakonodaja bo veliko podjetij prisilila v ukinjanje in selitev proizvodnje v nerazvite dežele. V Acroniju smo pripravljeni na vse te izzive in naša proizvodnja ostaja trdno zasidrana na Jesenicah.

Investicija v nadgradnjo odpraševalne naprave je pomembna tudi za lokalno okolje. Acroni je umeščen na belško polje, tako da je večina bivalnih objektov na Koroški Beli locirana nad poslopjem Jeklarnе. Nekaterim sosedom je že sama prisotnost tovarne moteča, toda lokacije naše proizvodnje pač ni možno spremeniti. Zato so okoljevarstveni vidiki naša stalna skrb in prizadevamo si, da vplive na okolje minimiziramo. Zaupanje v nas je bilo zaradi dogajanja v preteklosti načeto. Prepričani smo, da bomo pri krajanih opravičili svoj obstoj in si povrnili zaupanje."

ACRONI: NAŠI ZAPOSLENI SO POROK TUDI ZA NADALJNJE USPEHE; SMO 4. NAJVEČJI ZAPOSLOVALEC NA GORENJSKEM

Petra Filipič Špiler, direktorica službe za splošno kadrovske zadeve

STROŠKE ZA ŠTIPENDIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE NENEHNO POVEČUJEMO

Acroni je v letih samostojne Slovenije šel skozi korenite spremembe na vseh področjih svojega delovanja in organiziranosti. Tudi na področju upravljanja človeških virov. Le kako bi nam sicer uspelo priti do tako velikih uspehov, ki nas uvrščajo v vrh najboljših slovenskih podjetij?! V tržnem gospodarstvu, kjer se na svetovnih in evropskih tržiščih srečujemo s konkurenti z vsega sveta, ne bi mogli biti uspešni, če ne bi vedno več vlagali v zaposlene.

Acronijevi dolgoročni strateški usmeritvi sledita tudi strategija upravljanja s človeškimi viri in razvoj kadrov. Osnovna vrednota in pomembna konkurenčna prednost Acronija je stalna skrb za zaposlene, za njihov osebni razvoj in vzpodbujanje njihove inovativnosti, ter prizadevanje za zdravo in varno okolje, v katerem zaposleni delajo in bivajo. Da lahko danes to uresničujemo, smo morali nujno redefinirati kadrovske funkcije in jo preoblikovali iz splošno administrativne v strateško, k posamezniku usmerjeno funkcijo, ki uporablja sodobne diagnostične sisteme in modele ravnanja s človeškimi viri z ustrezno informacijsko podporo in uporabo sodobnih HRM orodij.

V Acroniju je trenutno zaposlenih 1408 ljudi. Največ, 1028, jih je z Jesenic, ostali prihajajo iz celotne Gorenjske, nekaj tudi iz

drugih predelov Slovenije. Po razpoložljivih podatkih je Acroni med gorenjskimi delodajalci na 4. mestu.

Letos bomo v Acroniju v izobraževanje vložili 123 mio SIT, od tega je kar 40 mio SIT namenjeno štipendijskemu fondu. Trenutno že štipendiramo 114 dijakov in študentov, letos pa imajo razpisanih še dodatnih 23 štipendij. Po pravilu vsi štipendisti prihajajo iz okoliških krajev.

Zaradi hierarhičnosti organizacije uvajamo modele dvosmernega komuniciranja. Namen je motivacijski – zagotavljanje vključenosti vseh zaposlenih v strategijo podjetja in prepoznavnosti lastnega prispevka h končnemu rezultatu. Pomembna orodja pri tem so naš interni časopis Novice, skrinjice pripomb in vprašanj ter intranet. V preteklem letu smo uvedli sistem vodenja s cilji in letne razgovore do nivoja srednjega managementa, ki jih bomo v letu 2006 še nadgradili in uvedli letne razgovore do vseh nivojev in v celotni družbi. Gotovo najpomembnejši element razvoja kadrov je izobraževanje. Pri izdelavi načrta izobraževanja sledimo strategiji razvoja družbe. Izobraževalne potrebe ugotavljamo iz potreb delovnega mesta in letnih razgovorov ter jih načrtujemo ciljno.

Letos smo pričeli tudi z aktivnostmi na področju internega zajema znanja z uvedbo "Projekta internega izobraževanja". Temeljni cilj projekta je zajem pridobljenega znanja in obsežnih delovnih izkušenj, ki jih imajo zaposleni, ki se bodo v prihodnjih letih upokojili. Zaradi predvidenega manjka strokovno izobraženega kadra, zlasti pa zaradi tega, ker osnovnih metalurških znanj v sistemu rednega šolanja ni mogoče pridobiti, imamo v načrtu izdelati programe usposabljanja za pridobitev osnovnih znanj s področja metalurgije. Usmerili smo se tudi v izboljševanje počutja in zdravja zaposlenih na delovnem mestu, posledično pa pričakujemo zmanjšanje bolniške odsotnosti.

"Naši zaposleni so zagotovo naša konkurenčna prednost. Še tako dobre strategije padejo v vodo, če jih ne izvajajo pravi ljudje. V Acroniju smo v letih tranzicije pokazali, da je naše bogastvo v ljudeh. Pohvalimo se lahko z vrhunskimi strokovnjaki s področja metalurgije, strojništva, elektrotehnike, informatike, procesne avtomatike idr. ... Njihovo stalno angažiranje nam zagotavlja, da smo proizvodno v dobri kondiciji. Močna je tudi inovacijska dejavnost, ki pomembno prispeva k zniževanju fiksnih stroškov. Od leta 2003 dalje, ko spremljamo kazalce dosežene gospodarske koristi na zaposlenega, ta stalno narašča in je v letu 2005 znašala 2188 EUR/zaposlenega. Za primerjavo: leta 2003 je bil indeks 1000 EUR/zaposlenega. Kot že rečeno prej, zaposleni uresničujejo zastavljene cilje in strategije. Zaenkrat smo vse zastavljene cilje tudi dosegli, to pa zaradi strokovnih, sposobnih in motiviranih zaposlenih."

ZDRAVSTVENI ABSENTIZEM: VLOGA DELODAJALCA IN ZAPOSLENIH

Simona Ažman, koordinatorica nevladnih preventivnih programov v regiji, (NVO) svetovalka na področju človeških virov

Ponovno lep pozdrav, dragi bralci!

Tokratna tema bo nekoliko bolj konkretna in trenutno kar precej aktualna. Gre za tako imenovani zdravstveni absentizem oziroma bolniško odsotnost zaradi bolezni. V Sloveniji, po naših analizah na podlagi podatkov Statističnega Urada Slovenije, "namenimo temu problemu" letno kar cca 66 milijard tolarjev skupnih sredstev. Številka je definitivno zaskrbljujoča, še zlasti, ker je še vedno zelo majhen delež priznanih poklicnih obolenj in previsok delež obolenj, kot so poškodbe, druge bolezni, ki časovno potekajo do 30 dni odsotnosti z dela. V lanskem letu se je v poletnem času povprečno močno znižal odstotek odsotnosti nad 30 dni, ki bremenijo ZZSZ, odstotek v breme delodajalca pa se je postopno pričel zniževati.

Čemu takšna sprememba?

Po naših opažanjih lahko samo ocenjujemo, da so osebe, ki so bile dalj časa v staležu, prekinile bolovanje po odločbi imenovanega zdravnika. A je bila oseba za delo deloma zmožna ali celo nezmožna in se je praktično zato ponovno "vrnila" na bolovanje.

Glede na izkušnje, ki jih skupaj s partnerji pridobivamo, smo prišli do zaključka, da je počutje zaposlenih na delovnem mestu ključno za doseganje dobrih rezultatov. Sam stalež je, kot sem že omenila v preteklosti, lahko tudi posledica različnih dejavnikov:

1. DELOVNO MESTO:

- težki delovni pogoji,
- slabi odnosi na delovnem mestu,
- preobremenjenost,
- starost zaposlenih,
- delovna doba, ki botruje nastanku različnih degenerativnih obolenj.

2. LASTNE VLOGE:

- skrbi za lastno zdravje (prehranjevanje, gibanje, zdrav način življenja).
- zasebnega socialnega okolja,
- osebnega pogleda na življenje (samopodoba, motivacija ...).

Moramo povedati, da se ljudje v povprečju poleg nekaterih težkih pogojev dela največ pritožujejo zaradi nekorektnih človeških odnosov, ki jih doživljajo na delovnem mestu.

Kratek primer:

- "Dokler si zdrav, si veliko vreden, ko zbolíš, si takoj simulant in te nihče ne mara več."
- "Vodja te kliče domov, ko ležiš doma ali v bolnici, in te "nahruli", kdaj prideš delat?"
- Danes se na sestankih govori samo še o tem, kaj je kdo naredil narobe, in ne o tem, kaj je nekdo dobro naredil, da bi ga lahko posnemali.
- Ne pogovarja se več med sabo ...

Kaj pravite, je to res?

O pomenu primerne spoštljivega odnosa na delovnem mestu ne bi govorila, kako pomemben je za delodajalca, da ga spodbuja z različnimi aktivnostmi (izobraževanja na temo primerne komunikacije z OBEH strani – tudi zaposlenih) in se s tem izogne dodatnim stroškom, ki nastanejo zaradi morebitnega dodatnega dneva odsotnosti, ki je posledica neprimerne odnosa.

O primernih delovnih pogojih, ki botrujejo nastanku določenih bolezni, ki močno vplivajo na zdravje človeka, ki je danes sicer zdrav, jutri pa bo že občutil te posledice, je potrebno več razpravljati in tudi kaj narediti.

Rada pa bi poudarila tudi drugo stran, in sicer stran zaposlenih, ki premalo skrbi namenijo sebi in svojemu načinu življenja, posledice pa mirno naprtijo delodajalcu.

Tedensko izvedem povprečno po tri 8-urne delavnice za zaposlene, med njimi so tudi bolni in invalidi, in zadnjič me je presunil zanimiv stavek enega izmed udeležencev delavnice: "Tu zaslužim premalo denarja, zato sem prisiljen "fušati" popoldan, kar pomeni, da delam povprečno 12 ur na dan. En dan me je zvil križ in svojemu vodji sem javil "bolniško", ta pa me je

zelo hladno vprašal: "In kdaj prideš delat?" In sicer s tako nesramnim tonom, da me je kar streslo. A je to kakšen odnos?! Ko si bolan, te pa nihče ne "povoha".

Ali je gospod razmišljal pravilno? Je prav, da je pričakoval, da bo posledice NJEGOVE odločitve nosilo podjetje (kdo je plačnik bolniške, ki nastane zaradi DELJENE preobremenjenosti – dopoldan osem ur, popoldan še štiri ure na črno)?

Je prav, da je pričakoval še, ne vem pravzaprav kaj, od nadrejenega (ki je vedel, da "fuša")?

Prav tako se mi dnevno dogaja, da ljudje posledice svojega načina življenja enostavno naprtijo delodajalcu v obliki "bolniške". Na primer: družinska problematika, nezdrav način življenja, neupoštevanje navodil zdravnika.

Vprašajmo se, koliko vaj dnevno naredimo za hrbtenico, da nas ne bo bolela v prihodnosti? Odgovor: "Saj delamo po cele dneve," je napačen. Ali potem po delu razbremenite svojo hrbtenico z vajami, ki trajajo samo pet minut?

Ali se zavedate, da bomo delali pod podobnimi ali enakimi pogoji dela 40 let in da bi radi odšli zdravi v pokoj? Ali ste pripravljeni storiti tudi kaj zase, ne samo pričakovati, da Vam bo zdravje padlo z neba, zanj pa ne bi nič storili?

Zdravstveni absentizem je posledica več stvari:

- zdravstva,
- delodajalcev,
- zaposlenih – oziroma posameznikov.

Zelo pomembno je, da je vzpostavljen ustrezen dialog s strani delodajalca in zaposlenih, da se soočijo z realnim stanjem in le tako se lahko prične s počasnim premikanjem na bolje, ki bo v korist zdravja posameznika, zdravstva in podjetja.

Želim Vam, da bi dobro skrbeli za svoje zdravje in da bi v sebi vzbudili zavedanje do spoštljivih medsebojnih odnosov, saj si vsi želimo biti obravnavani dostojanstveno.

Zato: **naredite nekaj zase!**

Prijeten dan vsem skupaj!

POROČILO O DELAVNICAH

Simona Ažman, direktorica Visit-A, d. o. o. svetovalka za človeške vire

V tokratni številki sem Vam vsem zaposlenim v Acroniju nekako "dolžna" poročilo o aktivnostih, ki smo jih do sedaj že izvedli v projektu "Zdravje".

Tehnični podatki:

Delavnica na temo:

IZBOLJŠAJMO POČUTJE

Izvedene so bile štiri delavnice, skupaj je bilo udeležениh 36 oseb.

ANTISTRES PROGRAM: 33 zaposlenih

Opravili smo 14 individualnih razgovorov, nekaj jih še sledi v tem tednu.

Ocene udeležencev: ankete so pokazale, da ste zaposleni navdušeni nad vsebinami in da vas prijetno presenečajo teme, ki jih obravnavamo, primerne pa so za vsakega zaposlenega.

Kratek opis:

Po precejšnji negotovosti in strahu udeležencev delavnic je bil končni izkupiček njihovo dobro počutje in zadovoljstvo, da je podjetje končno prisluhnilo zaposlenim tudi na tem področju. Pomemben podatek je morda tudi to, da nikomur ni bilo žal časa, ki ga je namenil udeležbi na delavnici.

Moram priznati, da smo pričakovali večjo udeležbo, tako zaposlenih kot tudi njihovih neposredno nadrejenih. Sicer pa bodo imeli možnost še v nadaljnjih mesecih.

Preko delavnic in razgovorov smo prišli do informacij, ki nam bodo pomagale krogiti program naprej, kot eden izmed problemov se je izkazala neprimerna komunikacija, tako verbalna in neverbalna, v sami delovni sredini z različnimi nivojskimi akterji, pomanjkanje časa za nujne pogovore, ki so potrebni za boljši potek proizvodnje itd. ...

Vsekakor ste nam vsi udeleženci pomagali, da je zadeva stekla v pravo smer, za kar sem Vam vsem, ki ste si vzeli čas in prišli, iskreno zahvaljujem, vse ostale pa ponovno pozivam, da si vzamete čas zase in se nam pridružite na delavnicah. Naj Vas ne bo strah, samo nasmejali se boste in sprostili, morda celo spoznali nekaj novih stvari.

Teme na delavnicah so namreč naslednje:

- VPLIVI PRETEKLOSTI NA MOJO SEDANJO OSEBNOST
- MOJA SAMOPODOBA
- VPLIVI STRESA NA MOJE ZDRAVJE
- ANTISTRESNI TRENING
- KREIRANJE POZITIVNE SAMOPODOBE KLJUB BOLEZNI ALI STISKI
- MOTIVACIJA
- PREPROSTE TEHNIKE PRAVILNEGA OSEBNEGA KOMUNICIRANJA

Kot vidite, so teme čisto preproste, podkrepljene pa so s primeri iz prakse.

Torej: NAREDITE NEKAJ ZASE IN SE NAM PRIDRUŽITE!

Lep pozdrav do naslednjič in želim Vam veliko zdravja!

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

V prvi polovici leta 2006 so izobraževanje ob delu uspešno zaključili naslednji naši delavci:

Na Srednji šoli Jesenice – konstrukcijski ključavničar:

JAN SUZANA – PC Predelava debele pločevine

Na Srednji šoli Jesenice – strojni mehanik:

KULALIČ ELVIR – PC Hladna predelava

RAZINGAR BOŠTJAN – PC Hladna predelava

Na Srednji šoli Jesenice – strojni tehnik:

BALIČ ELVIS – PC Vroča predelava

BOŽIČ TOMAŽ – PC Vroča predelava

HALILOVIČ HASIB – PC Predelava debele pločevine

ILIČ BOJAN – PC Vroča predelava

SLIVNIK ALEKSANDER – PC Hladna predelava

Na Tehniškem šolskem centru Kranj – računalniški tehnik:

VISTER ALJOŠA – Informatika

Na Višji strokovni šoli – komercialist:

KOS BOŠTJAN – PC Hladna predelava

NUHIČ MERIMA – Računovodstvo

ŠABIČ SABINA – Računovodstvo

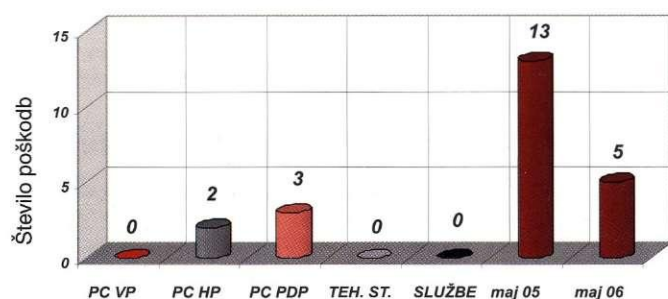
Iskrene čestitke!

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

Jure Vindiš, strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu

V mesecu juniju 2006 se je v podjetju Acroni pripetilo 5 poškodb pri delu.

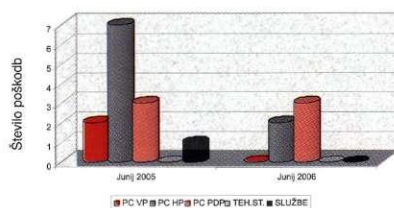
Število poškodb po enotah (junij 2006)

V mesecu juniju 2006 se je v primerjavi z junijem 2005 zgodilo osem poškodb pri delu manj. Trend padanja števila poškodb v podjetju Acroni se tako nadaljuje.

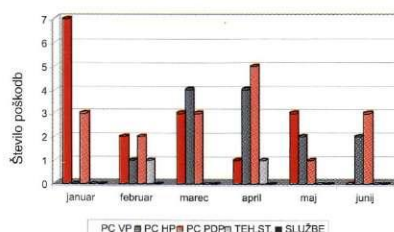
Profитni center					
Mesec	PC VP	PC HP	PC PDP	TEH. ST.	SLUŽBE
Junij 2005	2	7	3	0	1
Junij 2006	0	2	3	0	0

Primerjava poškodb pri delu

V grafu je prikazana primerjava poškodb pri delu med junijem 2005 in junijem 2006. Poškodbe pri delu v PC Vroča predelava, PC Hladna predelava in v Službah so se zmanjšale, v PC Predelava debele pločevine in Tehničnih storitvah pa ostaja njihovo število enako.

Število poškodb pri delu po mesecih v org. enotah v letu 2006

V grafu je prikazano število poškodb po mesecih za vse organizacijske enote v podjetju Acroni za leto 2006

JUBILANTI DELA

20 LET

BALIČ SABIR
VP Jeklarna
ZUPANČIČ MATJAŽ
PC Hladna predelava
CUZNAR JAKOB
Tehnične storitve

30 LET

EFREMOV VELIČKO
VP Jeklarna
VARMAZ FADIL
PC Predelava debele pločevine
ŽEN ŠPELA
PC Predelava debele pločevine

Iskrene čestitke!

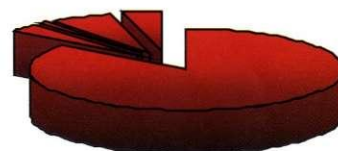
ODSOTNOST

Ivanka Mavri, strokovna sodelavka za kadrovsko socialno problematiko

V letošnjem juniju je bilo za dva odstotka več odsotnosti z dela kot lani v istem mesecu. Odsotnost zaradi bolezni je bila skoraj enaka kot lani, zaradi poškodb pri delu je bilo odsotnosti nekaj manj, več pa je bilo rednih letnih dopustov.

Redni dopust 11,55 %
Nesreče pri delu 0,74 %
Ostala odsotnost 2,22 %

Bolezni 3,82 %

Prisotnost 81,67 %

Vrednost upravljanja s časom? Kakovost življenja!

Edita Kuhelj Krajnovič in Polona Pibernik, uredništvo

Zanimivo je, da imamo ljudje ne glede na poklice, ki jih opravljamo, presenetljivo podobne težave z obvladovanjem časa. Pravnika, katerega miza je obložena s sodnimi spisi, bomo slišali tarnati povsem enako kot direktorja, ki ima dnevno tudi deset sestankov in zvečer, za nameček, še družabno srečanje s ključnim poslovnim partnerjem ali z vodjo prodaje, katerega dan je razbit z množico telefonskih klicev: "Nimam časa, ne morem, dan je prekratek za vse, želim si, da bi imel dan 25 ur..."

Pa vendarle: čas je edina kategorija, ki jo ima vsak med nami vsak dan na voljo v povsem enaki količini. 24 ur, 1.440 minut, 86.400 sekund. Razlike med nami so le v tem, kako jih znamo izkoristiti, kaj uspemo znotraj njih narediti. Povedano drugače, kako se znamo organizirati.

Izjava "Nisem imel časa...", zato s seboj nosi sporočilo in je izkušeni managerji praviloma niti ne izrečejo. Za poznavalca (vsaj) osnov upravljanja s časom namreč pomeni, da ne vemo, katere so naše prioritete pri delu ali širše v življenju. Možno je tudi, da jih ne znamo ali zmoremo obvladovati. Kajti, če vemo, kaj nam je pomembno, se bomo s tistim ukvarjali. Drugo je pač manj pomembno in bo prišlo na vrsto, ko, ali če, bo čas za to. Gre za razvrščanje pomembnosti nalog v prioritete A, B in C. Če vam nekdo reče, da ni imel časa, lahko to v večini primerov prevedete, da so (bile) njegove prioritete druge.

Zakaj je obstoj in zavedanje o poslovnih, delovnih in življenjskih prioritetah pomembno? Odgovor se skriva vse drugje, kot bi ga pričakovali, v zdravju. Na naše zdravje v veliki meri vpliva stres, ki nam ga nakopije neobvladovanje sebe in nalog v delovnem in zasebnem vsakdanu. Stres namreč ni nič drugega kot nesorazmerje med tem, kar želimo, in tem, kar zmoremo.

Le redki s(m)o tisti, ki si jutraj, na začetku tedna, meseca ali pač nekega obdobja vzamemo čas za razmislek, kaj bi želeli v tem času narediti. In željo izmerimo glede na možnosti njene uresničitve. In se potem zaradi običajnega nesorazmerja, ki se pojavi, nekaterim željam vnaprej odpovemo. Ko se ozremo nazaj, smo zadovoljni, ker so cilji, ki smo si jih zadali, uresničeni, zraven pa smo prav verjetno uspeli narediti še kaj za povrh. Pravzaprav smo morda prav zaradi tega tudi srečni. Kajti pravijo, da je uspeh, če dosežeš, kar želiš. Sreča pa, če želiš, kar imaš.

Naučeni smo, da načrtujemo delovne cilje, manj svoje osebne,

in predvsem čas. Pogosta napaka je tudi, da uspemo svoj čas organizirati tako, da smo pri njegovi uporabi učinkoviti, vendar dodatno pridobljeno uro ponovno vložimo v delo, ki nas ponovno pripelje v škarje in "pomanjkanje časa".

Zato je pomembno, da se vprašamo: za kaj želim porabiti čas, ki ga pridobim, če se svojega dneva lotim organizirano, načrtovano in upravljam s seboj in svojim časom (namesto, da to z menoj počnejo drugi) glede na zastavljene cilje podjetja in osebne cilje?

Predlog: z dobro organizacijo prihranjeni čas lahko vložimo vase, v svojo družino, užitke, ki delajo življenje lepo. Od tujcev, ki prihajajo v Slovenijo, slišimo, da nam zavidajo naš način življenja, v katerem "uspemo dihati s polnimi pljuči in uživati v tem, kar nam ponuja edinstveno naravno okolje."

Skrb za učinkovito izkoriščanje delovnega časa in iz tega izhajajoča visoka produktivnost in dodana vrednost nas lahko pripeljeta do tega, da bomo v zahtevnem poslovnem okolju 21. stoletja ohranjali zadovoljstvo pri delu in visoko kakovost družinskega in zasebnega življenja. Nihče med nami neučinkovitosti v resnici ne mara.

Bodimo učinkoviti, da bomo (p)ostali mednarodni zgled vrhunskih poslovnih dosežkov in najvišje kakovosti življenja. Naj nam tujci s pozitivnim pridihom zavidajo tisto, zaradi česar smo jim lahko zgled. Morda bomo s tem spremenili na bolje tudi kakšno življenje na Kitajskem ali v Ameriki.

Pri organizaciji dela bodimo iznajdljivi! Če je možno parkirati surf, se da narediti tudi marsikaj drugega.

Zakaj bi tekli ob kolesu, če se lahko peljete?

Večina med nami ne mara ponedeljkov. Po nekaterih podatkih nas kar 80% najraje sploh ne bi šlo v službo. Marsikdo zato, ker ga na mizi čaka kup neopravljenega dela.

Tudi Magda jih ne ljubi. Že tri tedne zamuja s poročilom stranki; prejšnji teden je ničkolikokrat hotela telefonirati pomembnemu poslovnemu partnerju, šef bi rad neko poročilo, čaka jo kup dokumentov in poln predal e-pošte.

Ker je pritisk nakopičenega dela zanj prevelik, se odpravi na kavo. Pred avtomatom sreča Andreja, s katerim veselo poklepetata. Ko se spet usede za mizo, se odloči, da bo počistila e-pošto in si zato ogleda vse filmčke in fotke, ki jih je dobila....

Magda se je s stresno situacijo spopadla na precej značilen način. Z begom. Ker ni vedela, kje naj začne, je začela s tistim, kar je bilo najbolj zanimivo in enostavno. Seveda je bila njena izbira napačna.

Skrivnost upravljanja s časom je v načrtovanju. Opredelimo čas, ki ga imamo na voljo in je odvisen od določenih rokov ter razmislimo, kako ga bomo razporedili, da opravimo vse potrebno. Vključimo vse, kar moramo postoriti, nato se vprašajmo, kaj bi bilo še dobro, da naredimo. Dobra organizacija in disciplina pri njenem doslednem izpolnjevanju nam bosta omogočili najti čas tudi za vse tisto, kar še želimo narediti.

Pet korakov načrtovanja delovnega časa:

1. Opredelite čas, ki ga imate na voljo za opravilo delovnih nalog.
2. V časovnico vpišite vse pomembne naloge.
3. Dopišite nujne naloge in aktivnosti, ki jih morate dnevno opravljati.
4. Prihranite si čas za nepredvidene prekinitev.
5. Končno v časovnico dopišite naloge za doseg osebni ciljev, kot je npr. izobraževanje.

Pomagajmo si s seznamom opravil, ki jih zapišemo na kos papirja ali v dokument. To nam omogoča, da jih primerjamo po pomembnosti. Skrivnost dobrih seznamov, ki pomagajo pri organizaciji časa, je namreč v določitvi prioritete.

Bistveno je, da najprej opravimo nujne in pomembne naloge. Za relativno nepomembne pa velja, da ni nič hudega, če jih malce zanemarimo in so dalj časa na seznamu delovnih nalog.

Ta seznam moramo obnavljati dnevno. Pripravimo si ga dan poprej. Nekateri strokovnjaki poleg tega priporočajo, da imamo tudi tedenski seznam. Naloge lahko v miru razporedimo na ves teden, ne da bi kak dan prenapolnili. Obenem vemo, kaj vse nas še čaka, kar nam omogoči, da smo bolj osredotočeni in se na bližajoče naloge hitreje, včasih tako rekoč spotoma, pripravimo.

Kaj pa naloge, ki trajajo? Ključ je v tem, da jih razbijemo na posamezne dele. Na vmesne cilje, če hočete. Vsaka velika naloga je v resnici sestavljena iz kupa majhnih opravil. S tem, ko vse te vmesne cilje zapišemo in jim določimo časovni potek, sestavimo t. i. akcijski načrt izvedbe.

Zanimivo je, da ljudje za razna opravila porabimo praviloma toliko časa, kot smo si ga zanje vzeli, ne glede na to, da bi lahko nalogo opravili hitreje.

Če pa se odločimo, da bomo naredili dve stvarih hkrati, ju bomo, ker vemo, da ju moramo. Zdrava mera pritiska nam vsekakor koristi. In če imamo v seznamu deset del, jih bomo sicer verjetno naredili zgolj kakih osem. Kar pa je še vedno bolje kot eno samo, mar ne? Le pazite, da ne boste naredili seznama želja, namesto izvedljive časovnice opravil.

Organizacija dela je podobna sestavljanju kock. Paziti moramo, kako postavimo nov kos, sicer se lahko sestavljanka podre.

Zapravljanje časa je:

- ... da vas neko delo skrbi, nenehno premišlujete o njem in ga tudi nenehno odlagate.
- ... riniti z glavo skozi zid. Najprej analizirajte situacijo!
- ... dopuščati, da vas nenehno prekinjajo.
- ... reševanje iz kriznih situacij. Raje preprečujte, namesto da bi gasili!
- ... neorganiziranost.
- ... neučinkovito sestankovanje.
- ... prepričanje, da morate čisto vse opraviti sami. Kadar koristi, delegirajte!
- ... pozabiti določiti prioritete delovnim nalogam.
- ... nenehno loviti roke in pri tem pozabiti na ostale pomembne delovne naloge
- ... prestavljanje. Nalogo dokončajte raje takoj ali pa točno določite, kdaj si boste zanj vzeli čas.

Ljudje imamo različen smisel za organizacijo časa. Resnična zgodba sodelavkine mame je, da so morali v proizvodnji tekstilnega podjetja, kjer je delala, po njeni upokojitvi zaposliti dve delavki za enak obseg dela. Odličen občutek za organizacijo dela namreč ni dovolj, če padeš na izpitu učinkovitosti zaradi nepotrebnega zapravljanja časa.

Pri tem nas čaka kar nekaj pasti. Ena najbolj očitnih metod zapravljanja časa je vsekakor neučinkovito sestankovanje. Pravijo, da 9 od 10 ljudi na sestanku

sanjari ali premišluje o čem pomembnejšem.

Sestanke imejmo samo, kadar je to res potrebno. Nanje se dobro pripravimo in nikakor ne zamujamo, saj s tem tudi drugim kratimo dragoceni čas.

Čas je pomemben. Zato ga nikar ne zapolnimo samo z nujnim stvarmi. Razmišljajmo vnaprej in vključimo v svoj seznam nalog tudi stvari, ki so nam pomembne, čeprav nas nihče ne preganja, da morajo biti narejene že predvčerajšnjim. Ukvarjanje s pomembnimi stvarmi pomeni, da smo uspeli skočiti na kolo, namesto da vseskozi tečemo poleg.

Tudi malo časa lahko koristi, če je dobro naložen. Če bi si vsak dan vzeli urico časa za izobraževanje, bi v 3-5 letih postali strokovnjaki na področju, ki bi se mu posvetili.

Ni potrebno, da vso svojo energijo vložite v izboljšanje lastne organizacije dela. Dovolj je, da spremenite kak neučinkovit delovni vzorec in premaknete določen kamenček v mozaiku časa. Tako boste prišli tudi do časa za sodelavce, za izobraževanje in za obnavljanje moči, ki so prav tako pomembna opravila, če želimo ostati učinkoviti in uspešni tudi na dolgi rok.

Sem in tja, si pa le vzemite tudi svojih pet minut. Naberite si malce energije. Spijte tisto kavo v miru. Kdo ve? Morda se vam pa ravno tedaj utrne krasna ideja, ki bo rešila kup problemov in vam prihranila kar precejšnji obrok časa.

Povprečen poslovnež na dan dobi vsaj 80 mailov in 80% teh se mu zdi nepotrebnih.

4 načini obvladovanja e-poštnega predala:

1. Poskrbite, da vas izbrišejo iz seznamov, preko katerih dobivate nepotrebno pošto. Poprosite sodelavce, naj ne uporabljajo "cc," kadar ni res koristno.
2. Svoj naslov dajte le tistim, ki ga potrebujejo. Nekateri imajo dva naslova. Običajnega in enega za pomembne komunikacije, ki pa je skrit. S tem se zmanjša verjetnost, da bi zaradi prezasičenosti s sporočili spregledali kaj pomembnega.
3. Svoj predal odprite le 1x do 2x dnevno. Če bi bilo katero od sporočil res nujno, bi vas pisec verjetno raje poklical... Ko pa si vzamete čas, se e-pošti res posvetite...
4. Ko pošto odprete, se nanjo takoj odzovite. Odgovorite, delegirajte ali vpišite v seznam delovnih nalog, ki jih morate (nemudoma) opraviti...

Slovenska zgodba:

Zavarovalnica Triglav: hitra komunikacija je zanesljiv temelj učinkoviti organizaciji dela

Zavarovalnica Triglav ni le največja slovenska zavarovalnica; v dobrih 100 letih je zrastle v pravo korporacijo. S svojimi hčerinskimi družbami posluje na trgih Republike Češke, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Črne gore.

Prava umetnost je tako prepleten in večplasten sistem učinkovito in sistematično upravljati. V Zavarovalnici Triglav je namreč zaposlenih skoraj 2.500 ljudi.

Mag. Miran Ribič, direktor Službe za korporativno komuniciranje, je še posebej ponosen na zavidljivo učinkovitost notranjega komuniciranja, ki ga, poleg glasila Obzornik, odlično opravlja tudi skrbno načrtovan in upravljan sistem za notranje obveščanje, ki je nastal v okolju Lotus Notes.

Aplikacija "Obvestila," ki služi notranjemu prenosu informacij, obvestil, pobud in delu na projektih, je pravzaprav zelo domišljeno oblikovan arhiv vseh vrst dokumentov in obvestil, ki so zaposlenim v pomoč pri vsakodnevem delu. Vsa sporočila so skrbno umeščena v ustrezna področja na internetni strani, kjer so na voljo vsem zaposlenim v katerem koli trenutku, kar je še posebej uporabno ob vstopu novincev v podjetje.

Ker zaposlene poseben opomnik na računalniku obvesti, kdaj se je v sistemu Lotus Notes pojavilo novo sporočilo, ki ga še niso pregledali, Zavarovalnici Triglav to omogoča takojšnje obveščanje 2.500 zaposlenih naenkrat.

Hitrost, zanesljivost in učinkovitost prenosa informacij so zelo tesno povezane z organizacijo delovnega časa, saj omogočajo večjo jasnost, s tem pa tudi večjo samostojnost posameznika pri organizaciji lastnega dela.

Hitrost in zanesljivost posredovanja vseh informacij v notranjem okolju podjetja sta ključ do boljše organiziranosti delovnega časa.

Poleg tega, da je sedaj za tekoče delo potrebno bistveno manj papirne dokumentacije, se je okrepila tudi komunikacija med različnimi nivoji zaposlenih. Veliko več je povratnih informacij tako s strani vodij kot s strani podrejenih.

Nesporno nam doba interneta in elektronskih komunikacij v marsičem lahko olajšajo urejanje lastnega vsakdanjika in nam pomaga k večji učinkovitosti. Čas, ki ga tako prihranimo, lahko mirne vesti vložimo v ohranitev pristnih človeških odnosov, tudi s svojimi sodelavci, saj so prav zdravi odnosi pogon in gorivo novih idej in napredka.

Vprašali smo strokovnjakinjo

Jasna Puntar je diplomirala iz financ in managementa na poslovni šoli Florida Atlantic University na Floridi. Po vrnitvi v Ljubljano se je zaposlila v SKB banki, v kateri je kasneje prevzela mesto direktorice strategije in marketinga za občane. Danes je direktorica razvoja novega poslovanja v časopisni hiši Delo d.d. Je strastna jadralka, ki svoje bogate tekmovalne izkušnje iz jadralnega sveta uspešno vgrajuje v vsakodnevno delo.

Kakšni so trendi v pristopu k organizaciji delovnega časa?

V tujini že nekaj časa opažajo, da se produktivnost dvigne, če pustiš ljudem, da si sami organizirajo delo. Lahko tudi na domu. Vseeno je, kje in kako delaš, pomembno je, da je delo opravljeno.

Kdo potemtakem oceni, koliko dela mora biti opravljenega v nekem obdobju?

Taka organizacija dela je zelo povezana s projektnim načinom dela, kjer morajo biti najprej opredeljeni cilji in seveda roki. Organizacijska struktura se splošča; podrejen si projektu oziroma njegovim ciljem. Najpomembnejše je seveda zaupanje, saj je formalnega, sprotnega

nadzora vse manj.

Kako si sam najbolje organiziraš delo?

Najprej ne laži sam sebi in bodi stvaren pri oceni rokov. Največja napaka, ki jo praviloma storimo, je, da nadrejenega ne opozorimo, da je nova naloga, ki nam jo je dodelil, v navzkrižju s projekti v teku, ali da ga ne opozorimo na potencialna ozka grla, ki lahko zaradi tega nastanejo. Napak je predvidevati, da nosi nadrejeni vse naše projekte v glavi, zato je naša naloga, da ga opozorimo na morebitna neskladja in prosimo za določitev prioritete.

Ljudje smo tudi preveč razumevajoči za potrebe drugih in zato prevečkrat zapravimo ves dan s tem, da smo v celoti na razpolago vsem. Učinkoviteje je, če si med delovnikom organiziramo bloke, ko smo nedosegljivi za vse, in se takrat osredotočimo na določen projekt, ki je v teku.

Predvsem pa moraš izbrati sebi ustrezen način organizacije dela. Ljudje smo namreč zelo različni, zato je treba temu prilagoditi tudi organizacijo dela, ki ti ustreza. Nekateri potrebujejo red in

sistematiko, drugi ustvarjalni nered.

Zelo pomaga, če si narediš osebni plan dela in ga uskladiš z drugimi. Tako točno veš, kaj moraš v nekem obdobju narediti. To je odključnica, ki v primeru nepričakovane odsotnosti omogoči, da nekdo drug takoj lahko vskoči na tvoje mesto in nadaljuje prav tam, kjer si ti prenehal. Seveda morajo biti taki sistemi v podjetju poenoteni.

Podjetnometer: iz prakse za prakso

Kako uspešno znam reči NE?

Nezmožnost reči ne, odkloniti prošnjo ali povabilo, je med velikimi tatovi časa. Pripišite spodnjim trditvam točke od 1 (skoraj nikoli) do 5 (skoraj vedno) in jih seštejte. Po treh mesecih ponovite test.

- Kadar sem spodbujen/a, da naredim nekaj nelogičnega ali sem povabljen/a k nalogi, ki bi jo lahko izpeljal nekdo drug, to brez težav odklonim.
- Člane ekipe, v kateri sodelujem, spodbujam, da se odzovejo na moje nelogične pobude ali prošnje tako, da opozorijo, kje so v neskladju z njihovimi že prevzetimi pomembnimi zadolžitvami in da predlagajo drugačne možne rešitve.
- Pozoren/a sem na storitve, ki jih od

mojih članov tima pričakujejo drugi deli kolektiva. Kadar so "zunanja, meddodelčna" povpraševanja v neskladju z vnaprej dogovorjenimi prioritetami našega oddelka, svoje ljudi podprem, če si aktivno prizadevajo za ustreznejšo razporeditev nalog.

- Namesto avtomatične pritrditve na vprašanje "Imaš minuto?" skušam najti načine, da se izognem tem motnjam, ki so med največjimi tatovi časa.
- Če pomotoma rečem DA in ugotovim, da sem naredil/a napako, jo nemudoma popravim in sogovorniku/ci razložim, da sem reagiral/a nepremišljeno in prosim za razumevanje za drugačen (negativen) odgovor.

Podjetniki v podjetju je publikacija za razvoj notranje podjetnega okolja in konkurenčnih posameznikov.

Naslov uredništva:

urednistvo@mediade.si

Odgovorna urednica:

Polona Pibernik, 040 313 286.

Urednica:

mag. Edita Kuhelj Krajnović, 040 488 040.

Svetovalca uredništva:

Sonja Šmuc, Bojana Dobravc

Fotografija:

uredništvo, Mojca Androjna, arhiv

Zavarovalnice Triglav in Jasna Puntar

Izdajatelj:

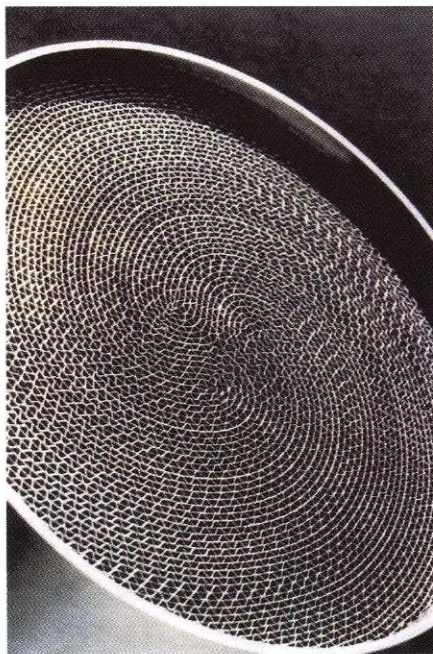
Mediade, inovativno založništvo, d. o. o.

Podjetnometer je delno povzet po Alec Mackenzie, The Time Trap, AMACOM American Management Association, 1990.

USPEŠEN RAZVOJ VRSTE JEKLA MKM CRAL4 ŽANJE DOBRE PROIZVODNE IN PRODAJNE REZULTATE

Stane Jakelj, raziskovalec za nerjavna jekla

V preteklem raziskovalnem obdobju (leto 2005) so bile raziskave usmerjene v optimiranje tehnološke poti izdelave vrste jekla MKM CrAl4. Jeklo se uporablja za visokotemperaturno obstojne folije, namenjene za katalizatorje dizelskih motorjev.

Navitje folije v katalizatorskem konvertorju

V letu 2005 smo se srečevali s tremi problematičnimi področji, ki bistveno vplivajo na kakovost izdelave in predelave vrste jekla MKM CrAl4:

1. Odpravljanje pojava vzdolžne razpoke na površini žile med ulivanjem na napravi za kontinuirno ulivanje:
Od temperature taline je močno odvisen pojav vzdolžnega pokanja slabov med procesom kontinuiranega ulivanja. Če je ta visoka in preseže predpisano vrednost, se globoki vzdolžni razpoki na

površini ulite žile praktično ne moremo več izogniti.

2. Odprava dvoplastnosti slabov na sredini prečnega prereza:

Dobra splošna tehnična kondicija kontinuirane naprave je ključnega pomena za kakovost ulitih slabov. Livni segmenti, ki tvorijo žilo, morajo delovati brezhibno. V nasprotnem primeru lahko prihaja do pojava dvoplastnosti žile že pri razrezu slabov.

3. Odpravljanje vzrokov za nastanek globokih vtisov tujkov, predvsem na zgornji strani vroče valjanega traku:

Jeklo ima nizko tališče in se mrd vročim valjanjem na valjevskem ogradju Steckel hitro privari na vodila. Nabiranje materiala na vodilih in odpadanje tega na površino traku med vročim valjanjem je z zamenjavo bobnov na Stecklu močno zmanjšan. S tem je zagotovljena boljša vodljivost traku in posledično manjša možnost nanosa kovinskih nečistoč na površino traku.

V okviru teh sprememb smo skušali slediti tudi zastavljenim ciljem: dvig izplena HVT na 50 % in zmanjšanja deleža zunanjih reklamacij za polovico.

Razrez kolobarja pri kupcu MK – Metallfolien v V Nemčiji

Če primerjamo proizvodnje in prodajne rezultate z rezultati v letu 2004, ugotovimo sledeče:

V letu 2004 je bilo izdelanih skupaj 15 šarž. Število šarž izdelanih v letu 2005 pa znaša 31, kar je za 16 več kot v letu 2004. Proizvodnjo smo v letu 2005, gledano na leto 2004, povečali za 106,67 %, iz 488.246 kg HVT v letu 2004 na 1.200.283

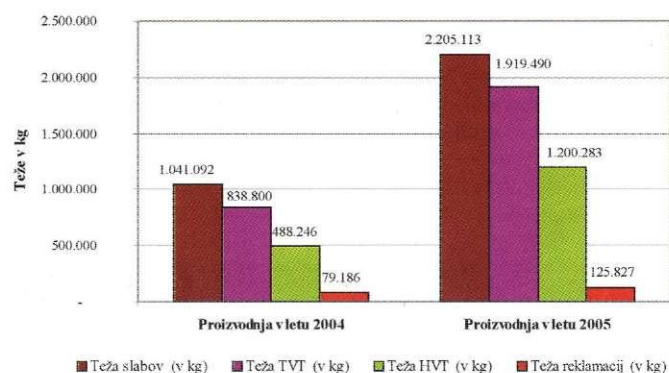
kg HVT v letu 2005. Izplen HVT smo izboljšali za 16,6 %, saj je v letu 2004 znašal le 46,90 %, v letu 2005 pa že 54,70 %.

Delež zunanjih reklamacij smo zmanjšali za 31,50 %, reklamacije v letu 2004, so znašale 15,30 %, v letu 2005 pa 10,48 %. Končni skupni izplen je v letu 2005 gledano na leto 2004, boljši za 24,08 %.

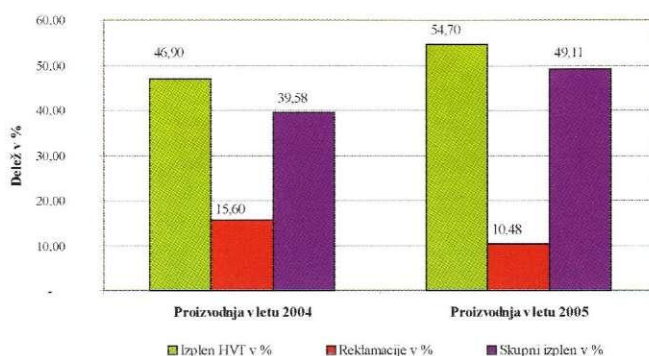
Vizualna kontrola površine traku pri našem kupcu MK – Metallfolien in Nemčiji

Primerjava proizvodnje za leto 2004 in 2005, izražena v kg.

Z vpeljavo tehnoloških sprememb v proizvodnji, ki so temeljile na natančnih, sprotih raziskavah in analizah izdelanih šarž, smo povečali količine HVT ter izboljšali kakovost izdelka. Dosegli oziroma prekoračili smo zastavljeni cilj glede izprena HVT, delež zunanjih reklamacij pa smo v primerjavi z letom 2004 zmanjšali za 31,50 %. Tako cilj o razpolovitvi deleža zunanjih reklamacij iz leta 2004 ostaja še neuresničen.

Primerjava izplenov za leto 2004 in 2005, izražena v %.

Podrobni izsledki raziskav pa so zbrani in predstavljeni v raziskovalni nalogi številka: P.12-008.04-14, z naslovom: Izdelava jekel za visokotemperaturno obstojne folije, namenjene za katalizatorje dizelskih motorjev (avtor: Stane Jakelj). Poročilo se da v pisni obliki dobiti v službi standardizacije.

Zaključki raziskovalne naloge pa so objavljeni tudi na Acronijevi interni spletni strani: Inranet – Raziskave in razvoj – izobraževalne teme – 2006

Ob tej priložnosti bi se za požrtvovalno in predano delo rad zahvalil vsem sodelavcem, ki sodelujejo v tehnološkem procesu izdelave vrste jekla MKM CrAl4. Tehnološka pot izdelave jekla je kompleksna in zahteva visoko mero delovne discipline, požrtvovalnosti in spoštovanja tehnoloških predpisov vsakega posameznika, ki v procesu izdelave in predelave jekla posredno oziroma neposredno sodeluje. Brez vašega zagnanega dela, znanja in izkušenj, uspeha, ki smo mu priča danes, ne bi bilo. S skupnimi močmi in timskim delom nam bo uspelo zastavljene cilje v prihodnosti uresničevati in tudi presegati.

POLETJE, VROČINA IN...PIVO

Alenka Kosmač, vodja Raziskav in razvoja

Umetnosti pivovarstva, ki je bila zelo cenjena in razširjena v večini angleških samostanov, lahko sledimo v čase Romanov. Dva tisoč let se je pivo proizvajalo in hranilo v lesenih sodih, ki so bili prevlečeni z različnimi materiali, kot je na primer drevesna smola, ki je preprečevala iztekanje tekočine.

Z razvojem pivovarstva v industrijsko vejo so se v proizvodnji sodov za pivo začeli uporabljati kovinski materiali, ki so bili izbrani na podlagi podatkov o njihovi trdnosti. Že od sredine devetnajstega stoletja (pri majhnem znanju o vplivu korozije ter vplivih na pivo in na človeka) so v procesu varjenja piva uporabljali bakrene posode, velike posode za fermentacijo piva pa so bile obložene s svincem. V skladiščenju, transportu in distribuciji pa je les do sredine devetnajstega stoletja ostal kot edini material, ki je bil v običajni uporabi.

Čeprav je leta 1934 angleško podjetje Flowers' India Pale Ale kratek čas izvažalo pivo iz Anglije v Indijo v poskusnih jeklenih sodih, pa je moralo miniti še četrto stoletje, da so so kovine uveljavile v uporabi za večje pošiljke piva. Nerjavna jekla so se začela uporabljati šele po 1950, in sicer za manjše sode, pri čemer so z obliko in dimenzijami posnemali tradicionalne hrastove sode. Po letu 1960 so se začele uveljavljati tudi aluminijeve zlitine, ki so bile že poznane v letalski industriji. Prednost aluminijevih sodov je, da so pri enaki velikosti in trdnosti približno trideset odstotkov lažji od nerjavnih. Trdnost sodov je izredno pomembna, saj praktično vse poškodbe nastanejo v distribuciji, pri pretovarjanju. Proizvajalci sodov zato s "padalnim testom" simulirajo padec soda z višine 1,5 m na betonsko podlago in preverjajo trdnost, še posebej v primerih, ko je sod poln in pade pod kotom 45° na ročaje. Trdnost sodov se lahko zelo enostavno poveča z uporabo materiala večje debeline, vendar to poveča težo in stroške ter zmanjša koristen tovor pri prevozu.

Tudi v današnjem času se največ

uporabljajo sodčki iz aluminijevih zlitin in nerjavnih jekel. Uporaba aluminijevih zlitin je značilna zlasti za Veliko Britanijo, kjer pa zaradi težav s korozijo, predvsem na zvarjenih mestih in na spojih z nerjavnim jeklom, njihova uporaba počasi upada. Nerjavna jekla se z lahkoto oblikujejo in varijo, so varna pri uporabi in se enostavno čistijo. Najpogostejše se uporabljata vrsti jekla 1.4301, AISI 304 s 16,5 do 18,5 % kroma in 8 do 10,5 % niklja ali 1.4436, AISI 316 s 16,5 do 18,5 % kroma in 10,5 do 13 % niklja in 2,5 do 3 % molibdena.

S pravilnim vzdrževanjem je življenjska doba lahko celo daljša od trideset let. Podatki iz ZDA navajajo celo, da so sodčki v uporabi celo dlje od petdeset let, kar je razvidno iz njihove oblike, ki je podobna hrastovim sodom.

V vročini nas veliko bolj od embalaže zanima vsebina – PIVO.

Ena od šal pravi, da je v poletnem času v Sloveniji samo ena vrsta diferenciacije – na ljubitelje Uniona ali Laškega!

NE, NIMATE PRAV!

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

TRI BESEDICE, KI PODREJO ŠTIRI STEBRE DOBREGA UTEMELJEVANJA

Predstavljamo si, da smo na pomembnem poslovnem sestanku ali družinskem pogovoru. Naš poslovni partner ali mož, otrok ... predstavi svoje mnenje, mi pa se z njim ne strinjamo. Če nočemo, da se vrnemo s sestanka kot poraženci oziroma, če ne želimo imeti doma "tihe maše", moramo dobro premisliti, kako bomo reagirali. O tem, kaj lahko naredimo, da bo pot do sporazuma krajša in učinkovitejša, sem se pred leti za časopis Finance pogovarjala z dramaturginjo in magistrico komunikologije Tatjano Zidar – Gale. Kljub temu, da si želim upoštevati spodaj napisano, mi še vedno uide kakšen "Ne, ...", vendar pa se tega zavem in takoj popravim s kakšnim stavkom, s katerim dam sogovorniku vedeti, da se z njim sicer ne strinjam, vendar si z njim želim spoštljive argumentacije, ki vodi k skupnemu cilju in k obojestranskemu zadovoljstvu.

Spretno prepričevanje mora izpolniti štiri naloge, poudarja Galetova. Sogovornika želimo pripeljati do tega, da bo razmere videl takšne, kot smo jih predstavili. Moramo ga prepričati, da si bo želel doseči cilj. Nato mu dokažemo, da s predlaganimi ukrepi ta cilj lahko doseže. Prepričamo ga, da noben drug ukrep ne bo pripeljal do zaželenih rezultatov. Zelo pomemben je prvi stavek, ki ga izrečemo v primeru nestrinjanja, kajti prav ta stavek lahko odpre ali zapre nadaljnji pogovor. Uvodni stavek, ki je pozdrav ali zahvala za dano besedo, ni potreben takrat, ko smo na ustaljenem sestanku, saj bi lahko deloval celo moteče in odvečno. Zato ponavadi začnemo povzemati nasprotnikove razloge. S tem damo sogovorniku vedeti, da smo ga poslušali, in preverimo, ali smo ga prav razumeli. Šele potem lahko izrazimo svoje argumente, ki naj temeljijo na dejstvih, ki so nasprotna

sogovornikovim trditvam. Nato primerjamo sogovornikovo in svojo trditev, poiščemo stičišča polov in določimo cilj. Svoj nastop sklenemo tako, da ponudimo rešitev. Če vse to upoštevamo, sogovornik z nami sodeluje. V nasprotnem primeru sprožimo v njem obrambno reakcijo. Polemika se premakne na osebno raven dokazovanja in se oddalji od prave vsebine zadeve. Stavka, kot sta "ne, ni res" ali "nimate prav", sta najslabši možni uvod v kateremkoli položaju, ko se ne strinjate. Z njima namreč prekršimo štiri temeljna pravila komuniciranja. S tem, ko zanikamo, se postavimo na osebno raven in na polje spornega ter ne povemo nič konkretnega.

Za končni sporazum ni pomemben samo pravičen besedni nastop. Najrazličnejše občutke zbujamo pri sogovorniku tudi z nebesednim nastopom, z govorico telesa. Sogovornika, ki do podrobnosti obvlada argumentiranje, vendar je neiskren, izda njegovo telo. Vsak človek med prepričevanjem odpre z govorico telesa – vizualno frekvenco, z glasom – avditivno frekvenco in z oddajanjem čustev – kinestetično frekvenco. Kretnje, če niso moteče pretirane, odsevajo dinamičnost in odprtost. Prekrižane roke ali noge izražajo zaprtost in tak govorec nas bo težko prepričal. Odprte roke sporočajo, da imamo odgovore na dlani – v svojo zamisel verjamemo in smo iskreni.

Temeljna načela dokazovanja

1. Poiščimo polje nespornega – dobra podlaga za nadaljnjo razpravo je, da povemo nekaj, s čimer se sogovornik strinja.

2. Ločimo raven osebnega od ravni argumentov. (Pomembna so dejstva, ne samo osebna prepričanja.)

Slabše: "Ne, ni res. Tu se pa motite ..."

Bolje: "Dejstva so ..., zato mislim ..." ali "V tem se z vami strinjam, če pa upoštevamo raziskave, lahko ugotovimo ..."

3. Izogibajmo se posploševanju.

Slabše: "V tem času niste še čisto nič naredili."

Bolje: "Naš dogovor je bil ... Kako to, da stvari še niso opravljene?"

4. Ne uporabljajmo zanikanja.

Slabše: "Nimate prav ... Povsem napačno razmišljate ..."

Bolje: "Za vas je torej najpomembnejše ..., pravilnik pa zahteva, zato ..." ali "Za vas je pomembno to ..., za nas pa ..."

IZREDEN USPEH GLEDALIŠKE SKUPINE TA BOL' TEATER IZ KRANJSKE GORE

Stane Jakelj

Gledališka skupina Ta bol'teater pri Kulturno prosvetnem društvu Josip Lavtižar Kranjska Gora je v letošnji gledališki sezoni premierno uprizorila komedijo sodobne francoske avtorice Yasmine Reza **MOŠKI ART** (v izvirniku Art).

Predstava je bila v gorenjski regiji med 23 prijavljenimi gledališkimi predstavami izbrana med 5 najboljših. Zato si je pridobila pravico nastopa na 9. Festivalu gorenjskih komedijantov na Dobu pri Domžalah. Festival je potekal od 16.–18. junija 2006 na Dobu pri Domžalah.

Med pet najbolje uvrščenih gledaliških predstav so se poleg predstave Moški art – Ta bol' teatra, KPD Josip Lavtižar iz Kranjske Gore, uvrstile tudi predstave Gledališča Tone Čufar iz Jesenic s predstavo Komedija ljubezni, Loškega odra iz Škofje Loke s predstavo Beneški trgovec, Gledališča Bohinjska Bistrica s predstavo Priročnik za preživetje v pragozdu in Kulturnega društva Rudija Jedretiča Ribno s predstavo Pleskarji nimajo spomina.

Predstava Moški art Ta bol' teatra pri KPD Josip Lavtižar Kranjska Gora je bila na festival po predlogu selektorja g. Petra Militareva uvrščena kot spremljevalni program in požela izredno navdušenje publike.

Selektor za medobčinsko srečanje gledaliških skupin Gorenjske g. Peter Militarov je o predstavi zapisal:

Art je že več let uspešnica, ki jo že več sezon igrajo tudi v ljubljanski Drami. Na amaterskih odrih se pojavlja prvič. V Kranjski Gori ga je na oder uspešno postavila Metka Dulmin z uigrano trojko: Fredi Grilc (Sergej), Marko Koder (Marko), Stane Jakelj (Ivan). Nerazdružljiva trojka, ki jo družijo raznovrstna vsakodnevna prijateljstva. Zaplet nastane, ko eden, ne da bi druga dva vedela za to, kupi sliko. Medsebojno zaupanje je skrhano, prijateljstvo je načeto. Yasmina Reza na ta način naniza številne medsebojne obračune. Predstava ima dober ritem, dobro izbrano

Kulturno prosvetno društvo Josip Lavtižar Kranjska Gora

TA BOL' TEATER

Yasmina Reza

Moški art

Komedija

Režija:
Metka DULMIN
Tehnika:
Miha Dulmin
Suflerka:
Teja Smolej

Igrajo:
Marko KODER
Fredi GRILC
Stane JAKELJ

glasbo, ki napolni čas med posameznimi sekvencami, odlične kostume, scenografija pa je preobložena (galerija slik), na momente pa je tudi pretirana mizanscena. Stane Jakelj je imel nekaj odličnih igralskih pasaž. Predstava je na momente preveč realistična. Lahko bi bila bolj teatralična, nezavezana življenjski stvarnosti, saj bi tako resnost problema ujela v gledališko snovanje aktualnost, živost, trajnost in pomembnost.

Peter Militarov

Predstavo si je na 9. Festivalu gorenjskih komedijantov na Dobu pri Domžalah ogledala tudi letošnja državna selektorka za amaterska gledališča ga. Petra Tanko in o njej zapisala:

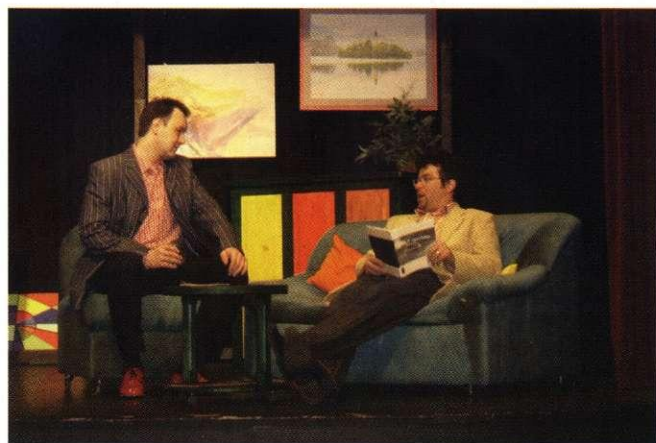
Predstava *Moški art*, v izvedbi skupine TA BOL' TEATER, KPD Josip Lavtižar iz Kranjske Gore, je dinamična in privlačna predstava, ki na humoren in ironičen način govori o nemalokrat grenkih dejstvih, ki zadevajo vsakega od nas. Enoten prostor je scenografsko zasnovan kot dnevna soba, in se, glede na bivalni prostor vsakega od treh, popolnoma enakovrednih dramskih oseb in soigralcev, prilagaja zgolj z vodeno pozornostjo. V dobri uri se v njem (in hkrati treh) dogodi mini-drama o prijateljstvu, ki pa problem odpira mnogo globlje od navideznega, vse-v-redu odnosa med prijatelji. Oznaka *moški art*, ki jo je kranjskogorska gledališka skupina postavila pred izvirnim *Art*, ni nujno vezana zgolj na moški značaj, temveč se dotika vsakega od nas. To je zgodba o sebičnosti človeka, ki svojega bližnjega, najbrž nevede in nehotе, dojema in sprejema skozi optiko lastnih vrednot in interesov. S tem se dogajanje razveja na skupinske prizore, dialoge in monologe, ki vsak s svojo vsebino zahtevajo posebno stanje igralcev, kar je kranjskogorska trojica prepričljivo, suvereno in raznoliko uprizorila. Podobe junakov so močno individualizirane, nekoliko tipizirane, enotna pa jim je konstantna psihološka podstat, ki se postopoma razkriva skozi celotno uprizoritev in je tudi podlaga za potek dogajanja. Sergej (Fredri Grilc), zadržan in malce vzvišen intelektuallec in samski moški, je z nakupom umetniškega dela nehotе ostro zarezal v dosedanje meje medsebojnega prijateljstva. Slika, ki jo je kupil, mu pomeni več kot užitek, je tudi statusni simbol in izraz pripadnosti določenemu družbenemu razredu. Pokaže jo Marku (Marko Koder), ki se, ciničen kot je, ob njej začne krohotati. To povzroči njun spor, ki se izkaže v Markovem dialogu z Ivanom. Marko ne more in ne more razumeti Sergejeve odločitve za nakup slike – belega kvadrata na belem ozadju. Ivan (Stane Jakelj), ki je po značaju bolj prizanesljiv in tudi precej omahljiv, je prepričan, da stanje ne more biti tako hudo, kot mu ga opiše Marko. Skupaj odideta k Sergeju, v teh skupinskih prizorih pa lik Ivana Sergeju in Marku služi kot vmesna, tampon cona, skozi katero in na katero nalagata medsebojna nestrinjanja. Ivan se tako spet, kot je njegovemu značaju lastno tudi v odnosih z mamo in s svojim dekletom, pokaže kot neodločen, plah, a dober in pozitiven fant, pripravljen vsakomur ustreči. Dinamika skupinskih prizorov se izmenjuje z monologi, ki so izvirno in domišljeno ugledališčeni, režijska inventivnost pa se najbolje prikaže z Markovim monologom, ki je postavljen na igrišče za squash (ali tenis). Ta

prizor je kot samostojna enota tudi dramaturško izredno učinkovit, saj Marko premaga samega sebe v mislih in v športu. Ritem Sergejevih monologov je bolj umirjen, Ivan pa se nerodno prekopicuje in vedno nekaj išče ali pa se komu opravičuje. Trajanje predstave gledalec doživlja skozi počasno razkrivanje posameznih življenjskih usod in odnosov zunaj njihove prijateljske trojke in spozna ozadja junakov, ki so, kot v resničnosti, nestalna in potrebna stalnih izboljšav in osebnostne rasti. Tako je tudi ob zapletu s Sergejevo "umetnino", ko po pretečenem času in osebnostnem odraščanju likov, prijatelji zopet sedejo za skupno mizo v njihovi priljubljeni restavraciji. Moški art je torej razgibana predstava, ki jo izvajajo zelo dobri igralci. Lahko bi rekli tudi, da je tej trojki besedilo pisano na kožo, saj so tudi v resničnem življenju nerazdružljivi prijatelji, ki so najbrž že doživeli podobne kolizije. A življenje je eno, gledališče pa nekaj drugega. Pod vodstvom Metke Dulmin je *moški art* izveden ritmično in estetsko natančno, z občutljivo mero za odrsko zmernost tudi pri "visoki hitrosti". Je tudi izredno duhovita predstava, ki gledalca, poleg gledališke zabave v paleti statične črne in bele ter dinamičnih in toplih živih barv (kar ima po mojem mnenju tudi poseben pomen), popelje tudi skozi življenjsko izkušnjo.

Petra Tanko

Ustvarjalci komedije *Moški Art*

Prizor iz komedije *Moški Art*

TA BOL' TEATER

Ta bol' teater je gledališka skupina, ki deluje v okviru Kulturno prosvetnega društva Josip Lavtižar Kranjska Gora od leta 1997. Uprizorili so več dramskih del, s katerimi so gostovali po vsej Sloveniji in v zamejstvu ter sodelovali na različnih festivalih amaterskih gledaliških skupin. Njihov repertoar obsega:

- 1997 - Marjan Marinc: Poročil se bom s svojo ženo
 1998 - Hans Weigel: Namišljeni zdravnik (Sodelovanje na Linhartovem srečanju)
 1999 - Barry Connors: Roksi (Sodelovanje na Gorenjskih komedijantih in Ostrovharjevem srečanju)
 2000 - Leslie Stevens: Zakonski vrtljak (Sodelovanje na Čufarjevih dnevih)
 2000 - Josip Lavtižar: Ne v Ameriko
 2002 - Labiche, Petan: Gospod Evstahij iz Šiške (Sodelovanje na Gorenjskih komedijantih)
 2004 - Matjaž Zupancič: Izganjalci hudiča (Sodelovanje na poletnem festivalu Štrudel fest)

Danes pa se vam predstavljajo z novo gledališko predstavo avtorice:
 Yasmine Reza: MOŠKI ART

Veliko užтков!

Kulturno prosvetno društvo Josip Lavtižar Kranjska Gora

TA BOL' TEATER

Yasmina Reza

Moški art

Komedija

Premiera, marec 2006

V izvirniku »ART«

Igrajo:

Sergej..... Fredi Grlic
 Marko..... Marko Koder
 Ivan..... Stane Jakelj

Režija..... Metka Dulmin
 Tehnika..... Miha Dulmin
 Suflerka..... Teja Smolej

Izbor glasbe..... Metka Dulmin

Scenografija..... Metka Dulmin
 Stane Jakelj

Izdelava scene..... Jože Jakelj
 Fredi Grlic

Kostumografija..... Metka Dulmin
 Stane Jakelj

Yasmina Reza je mlada, sodobna uspešna gledališka igralka in pisateljica, avtorica več dramskih tekstov. Predstava, ki si jo boste nocoj ogledali je njena uspešnica. Navdih za pisanje besedila je dobila, ko ji je njen prijatelj Sergej, dermatolog pokazal novo kupljeno sliko. Ob pogledu na umetniško delo sta se pričela smeјati. Oba. Po tem dogodku se je Yasmina zamislila ter se vprašala, kaj bi se zgodilo, če bi se smeјala le ona, Sergej pa bi ostal resen. Bi ga užalila, prizadela, bi še želel deliti z njo svoje skrivnosti?

In tako je nastalo izvrstno dramsko delo, ART. Igralci so ga preimenovali v MOŠKI ART. Lahko bi bil tudi "ženski art" a kaj, ko so glavni junaki trije prijatelji Ivan, Marko in Sergej. Nerazdružljiva trojka, ki jo družijo skupne večerje, brezciljna pohajkovanja po mestu, ogledi kina in gledaliških predstav. Skratka, mnogo prostega časa preživljajo skupaj. A glej ga zlomka, nekega dne gre eden izmed prijateljev, brez vedenja ostalih dveh, v galerijo in si kupi sliko. Sliko, zaradi katere je nenadoma izdano medsebojno zaupanje in načeto prijateljstvo. Banalno, a tako zelo človeško.

Spoštovani gledalec, ob gledanju predstave vam želimo tako zelo veliko gledaliških užтков kot smo jih imeli mi pri ustvarjanju predstave.

Metka Dulmin

KOLENDAR PRIREDITEV V MESECU AVGUSTU IN SEPTEMBRU 2006

Kulturne prireditve – razstave, gledališče, ples

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
28. 07. – 23. 08.	Razstavni salon DOLIK	Letna razstava fotografij članov Fotografskega društva Jesenice	Razstavni salon DOLIK 583 25 06
25. 08. – 20. 09. otvoritev ob 18. uri	Razstavni salon DOLIK	Slikarka Marjeta Žohar, članica DOLIKa	Razstavni salon DOLIK 583 25 06
september	Gledališče Toneta Čufarja	5. Čufarjev maraton – teden sosednjih gledališč	Gledališče Toneta Čufarja 583 31 00
07. 09. - 30. 09. otvoritev ob 18. uri	Kosova graščina	Muzejska razstava projekta INTERREG III A	Gornjesavski muzej Jesenice 583 35 00
22. 09. – 18. 10. otvoritev ob 18. uri	Razstavni salon DOLIK	Letna razstava fotografij članov Foto kluba Jesenice	Razstavni salon DOLIK 583 25 06
28. 09. ob 19. 30 uri in 29. 09. ob 20. uri	Gledališče Toneta Čufarja	Gledališka predstava Kralj Artur in sveti gral: Monty Python	Gledališče Toneta Čufarja 583 31 00

Predavanja, izobraževanja, delavnice

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
vsak petek v avgustu od 10. do 12. ure	Mladinski center Jesenice	Bistre glave: reševanje ugank, križank, rebusov, kvizi Male sive celice ... za mlade do 14 let	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
vsak dan v avgustu od 12. do 14. ure	Mladinski center Jesenice	Športne družabne igre, štafetne igre, animacijske igre za mlade do 14. let (ob lepem vremenu na dvorišču, sicer v MCJ)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
vsak dan v avgustu od 14. do 16. ure	Mladinski center Jesenice	Prosto igranje namiznih družabnih iger, namiznega nogometa, namiznega tenisa za mlade do 14 let	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
vsak dan v avgustu od 16. do 19. ure	Mladinski center Jesenice	Igranje biljarda, namiznih družabnih iger, namiznega nogometa, namiznega tenisa za mlade nad 15 let	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
vsak četrtek in petek v avgustu od 19. do 21. ure	Mladinski center Jesenice	Tematski večeri na pobudo mladih nad 15 let (glasba, filmi, zabava ...)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
vsak torek v avgustu od 09. do 11. ure	Igrišče pri KS Blejska Dobrava	Vodeno preživljanje prostega časa za otroke in mladino	Mladinski center Jesenice – Mladinska točka Blejska Dobrava 588 46 80, 81
31. 07. – 04. 08. od 09. do 13. ure	Mladinski center Jesenice	Poletna šola Računalništva – Hitro in učinkovito do spretnosti z računalnikom za 5. do 9. razred devetletke (enotedenski tečaj)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
31. 07. – 04. 08. od 14. do 16. ure	Mladinski center Jesenice	Poletni konverzacijski tečaj angleščine "Bodi zvezda poletja", za srednješolce	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
07. 08. – 11. 08. od 10. do 12. ure	Mladinski center Jesenice	Poletni konverzacijski tečaj angleščine "Bodi zvezda poletja" za 3. do 6. razred devetletke	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
07. 08. – 11. 08. od 12. do 14. ure	Mladinski center Jesenice	Poletni konverzacijski tečaj angleščine "Bodi zvezda poletja" za 7. do 9. razred devetletke	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
07. 08. – 11. 08. od 15. do 18. ure	Mladinski center Jesenice	Poletna šola Računalništva – Hitro in učinkovito do spretnosti z računalnikom, za srednješolce in študente (enotedenski tečaj)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
07. 08. – 11. 08. 14. 08. – 18. 08. od 10.00 do 11.30 ure od 11.30 do 13.00 ure	Mladinski center Jesenice	Plesne delavnice – skupne koreografije hip-hopa, latina in popa ter spoznavanje osnov latinsko-ameriških in standardnih plesov (enotedenska delavnica za 1.–4. razred in za 5.–9. razred)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
02., 16. in 30. 08. ob 15. uri	Kopališče Ukova	Animacijski program za otroke in mladino	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
16., 22., 23., 29. in 30. 08. od 10. do 12. ure	Mladinski center Jesenice	Delavnica Spretni prsti: 1. Risba sestavljanke; 2. Figure iz barvanega kamenja; 3. Izdelava zapestnic iz varnostnih sponk	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
14. 08. – 25. 08. od 10. do 13. ure	Mladinski center Jesenice	Priprava na popravne izpite matematika za srednješolce	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
14. 08. – 25. 08. od 13.30 do 16.30 ure	Mladinski center Jesenice	Priprava na popravne izpite angleščina za srednješolce	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
16. 08. – 29. 08. od 15. do 17. ure	Mladinski center Jesenice	Tečaj modnega risanja in oblikovanja (enotedenski tečaj za mlade nad 15 let)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
18. 08. in 25. 08. ob 16. uri	V prostorih KS Slovenski Javornik	Ustvarjalne delavnice: Izdelovanje rožic iz perlic, Zabavne figurice	Mladinski center Jesenice – Mladinska točka Slovenski Javornik 588 46 80, 81
19. 08. in 26. 08. ob 18. uri	Športno igrišče Slovenski Javornik – Koroška Bela	Igranje odbojke – Odbojkarski turnir	Mladinski center Jesenice – Mladinska točka Slovenski Javornik 588 46 80, 81
21. 08. – 25. 08. od 9. do 12. ure	Škrat Škrlat Jesenice	Delavnica "IZMERIMO ČAS"	Škrat Škrlat 586 20 68
23. 08. ob 17. uri	Športno igrišče pri oš Toneta Čufarja	Košarkarski turnir trojk za mlade (prijava ekip pol ure pred pričetkom)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
29. 08. ob 16. uri	Igrišče pri KS Blejska Dobrava	"Spet nekaj za mlade ..." športno in zabavno popoldne za otroke in mladino	Mladinski center Jesenice – Mladinska točka Blejska Dobrava 588 46 80, 81
31. 08. ob 16. uri	Drsališče v Mojstrani	"Razgibajmo poletje" animacijske, športne in štafetne igre, karaoke za otroke in mladino, turnir v hokeju na rolerjih (INLINE)	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81
01. 09. ob 16. uri	Športno igrišče pri OŠ Kranjska Gora	"Razgibajmo poletje" animacijske, športne in štafetne igre, karaoke za otroke in mladino, turnir v košarkarskih trojках	Mladinski center Jesenice 588 46 80, 81

Druge prireditve – društvene obletnice, počastitev praznikov, turistične prireditve

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
05. 08.	Zakop na Me akli	Krajevni praznik KS Podmežakla: družabno srečanje na Zakopu na Mežakli	KS Podmežakla 586 31 88, 031 787 363
01. 08.	Obranca	Srečanje in slovesnost v počastitev Spominskega dneva občine Jesenice	ZBU NOB Jesenice in Občina Jesenice 586 02 26
08. 08. ob 18. uri	Dom DU Jesenice	Kulturna prireditev ob dnevu DU Jesenice	Društvo upokojencev Jesenice 583 26 70, 031 641 966
26. 08.	Osrednji prostor v vasi Planina pod Golico	Krajevni praznik	KS Planina pod Golico 580 04 45, 041 904 298
26. 08.	Blejska Dobrava	Krajevni praznik Blejska Dobrava: osrednja proslava s kulturnim programom in spremljajoče prireditve	KS Blejska Dobrava 587 42 67
26. 08.	Planina pod Golico	Kmečke igre	TD Golica 031 222 250
02. 09. ob 16. uri	DU Javornik – Koroška Bela	Srečanje krajanov starih 80 in več let	DU Javornik – Koroška Bela 583 10 14
07. 09.	Pokljuka	Srečanje upokojencev Gorenjske na Pokljuki	Društvo upokojencev Jesenice 583 26 70, 031 641 966
28. 09. ob 17. uri	Dom DU Jesenice	Srečanje z najstarejšimi člani DU	Društvo upokojencev Jesenice 583 26 70, 031 641 966
30. 09. ob 18. uri	Dom DU Jesenice	Prireditev ob 1. oktobru – svetovnem dnevu starejših	Društvo upokojencev Jesenice 583 26 70, 031 641 966
zadnji vikend v septembru	KS Sava	Praznik KS Sava	KS Sava 583 15 53, 031 787 363

Prireditve Občinske knjižnice Jesenice , 583 42 01

Datum in ura	Naziv prireditve	Organizator
31. 07. – 04. 08. od 10. do 12. ure	Ustvarjalna delavnica RAČUNALNIŠKI TEČAJ (sto in ena stvar, ki jo boste izvedeli o računalniku, tekmovanje v računalniških igricah)	Otroški odd. Občinske knjižnice
07. 08. – 11. 08. od 10. do 12. ure	Ustvarjalna delavnica IZDELAJMO SVOJA LASTNA GLASBILA (izdelava ropotala, tamburina, bobnov, ksilofona ...)	Otroški odd. Občinske knjižnice
14. 08. – 18. 08. od 10. do 12. ure	Ustvarjalna delavnica EX-LIBRIS (spoznavanje tehnike linorez)	Otroški odd. Občinske knjižnice
21. 08. – 01. 09. od 10. do 12. ure	IGRE ZA VSAK DAN V TEDNU (kvizi: Lepo je biti milijonar, Male sive celice, monopoli, mali nogomet ...)	Otroški odd. Občinske knjižnice

Delavnice so brezplačne. Število mest je omejeno, zato se čim prej prijavite v otroški knjižnici.

Športne prireditve, rekreacija, pohodi

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
10. 08. ob 08. uri	Završnica – Zelenica – Palec	Pohod: Završnica–Zelenica–Palec. Odhod ob 8. uri za gledališčem Toneta Čufarja ali po dogovoru skupine. Priporočamo primerno opremo. Udeležba je na lastno odgovornost.	DU Jesenice Sekcija za pohodništvo 583 26 70
20. 08.	Kopališče Ukova Jesenice Kranjska Gora	2. Gornjesavski Triatlon	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
21. 08. – 25. 08. od 08. do 13. ure	Jesenice	Aktivne počitnice	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
24. 08. ob 08. uri	Škofja Loka – Lubnik	Pohod: Škofja Loka–Lubnik. Odhod ob 8. uri za gledališčem Toneta Čufarja ali po dogovoru skupine. Priporočamo primerno opremo. Udeležba je na lastno odgovornost.	DU Jesenice Sekcija za pohodništvo 583 26 70

Datum in ura	Kraj	Naziv prireditve	Organizator
25. 08.	Jesenice – Kranjska gora	Skupna kolesarska tura	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
26. 08.	Kopališče Ukova	Tekmovanje v skokih v vodo	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
26.08.	Športni park Podmežakla	Turnir v nogometu	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
07. 09. ob 08. uri	Kranjska Gora – Vitranc – Cipernik	Pohod: Kranjska Gora–Vitranc–Cipernik. Odhod ob 8. uri za gledališčem Toneta Čufarja ali po dogovoru skupine. Priporočamo primerno opremo. Udeležba je na lastno odgovornost.	DU Jesenice Sekcija za pohodništvo 583 26 70
21. 09. ob 08. uri	Kranjska Gora – Mavrinc	Pohod: Kranjska Gora–Mavrinc. Odhod ob 8. uri za gledališčem Toneta Čufarja ali po dogovoru skupine. Priporočamo primerno opremo. Udeležba je na lastno odgovornost.	DU Jesenice Sekcija za pohodništvo 583 26 70
03. 09.	Športni park Podmežakla	Tekaški dan – tekmovanja v tekih na različnih dolžinah prog	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
09. 09. ob 11. uri	Rožca	Srečanje na Rožci – obmejno srečanje občin St. Jakoba na Koroškem in Jesenice	KS Pl. pod Golico in TD Pl. pod Golico 580 04 45, 031 222 250
09. 09.	Športni park Podmežakla	Turnir v nogometu na igriščih Podmežakla	Zavod za šport Jesenice 588 46 65, 041 463 160
16. 09.	Koča na Golici	Košnikov pohod na Golico	PD Jesenice 586 60 70
konec septembra	Športni park Podmežakla	Veteranski nogometni turnir 3 MEJE	Športna zveza Jesenice 586 33 64

Na vse prireditve vljudno vabljeni!

Prilpavil: TJC Turistično-informacijski center Jesenice, tel.: 04/586 31 78, fax.: 04/581 34 11, http://www.jesenice-tourism.net, e-mail: tic@ragor.si.
Koledar prireditv sestavljajo prireditve v občini Jesenice, ki so jih javili organizatorji prireditv in s tem tudi odgovarjajo za pravilnost podatkov.
Samo pisne prijave prireditv, ki niso zajeti v letnem koledarju oz. spremembe, bomo sprejemali na naš naslov najkasneje do 15. dne v tekočem mesecu za prireditve za naslednji mesec.
Izjemoma bodo prireditve v juliju in avgustu združili v julijski številki (avgusta JON ne izide), zato morate prireditve oz. spremembe za oba meseca javiti v mesecu juniju.
Organizatorji morajo spremembe za že objavljene prireditve sami objaviti v medijih.

V objemu narcis in fužin

ANKETA

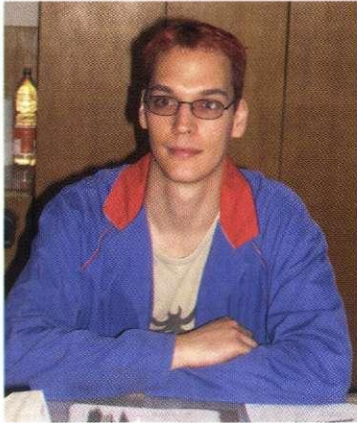
Nekaj sodelavcev smo povprašali, kako bodo preživeli dopustniške dni in ali se morda v poletnem času s čim še prav posebej intenzivno ukvarjajo glede na to, da ta letni čas nudi veliko možnosti za različne aktivnosti.

Gorazd Vister, PC Hladna predelava
Z družino gremo na morje, na otok Čiovo pri Trogirju. Sicer bom pa preostanek poletja izkoristil za sprehode v naravo z družino in kakšen piknik. Kakšen večer bom sedel tudi na kolo. Enkrat pa želim dopust preživeti na kmečkem turizmu v kombinaciji z morjem.

Rasim Botonjič, Jeklarna – vzdrževanje
Rad hodim v hribe in kolesarim, letos sem bil že v Rogaški Slatini, poletni dopust bom pa preživel na Lošnju.

Roman Kalamar, Jeklarna – vzdrževanje
Na morje hodim v Pulo in tudi letos avgusta grem tja, kakšnih hobijev nimam, včasih se odpravim na kolesarjenje.

Erika Vidic, Kemija

Letos smo z družino že bili 14 dni v Tuniziji, tretjič zapored, in vselej smo zelo zadovoljni. Tudi tokrat, ko se je po začetnem razočaranju zaradi napake agencije dopust spremenil v prave počitnice. Otroci so zelo uživali na prelepi peščeni plaži, v dobri družbi vrstnikov in v slovenskem mini klubu. Prav tako tudi starši! Ostali bi še vsaj 14 dni. Cela družina rada potuje, zato bomo jeseni šli še na ene kratke počitnice. Hobiji: če čas dopušča, rada tečem, kolesarim, pozimi smučam in pa pohodi v "hribe" z otroci, potovanja, ki jih trenutno prilagajamo otrokom, ker brez njih ne gremo nikamor.

Erik Stritih, Tehnične storitve in transport
Mogoče se sliši malo nenavadno, pa vendar, počitnice preživim v Bovcu, pa ne na raftingu ali ostalih podobnih adrenalinskih izzivih. Večino prostega časa preživim v zraku v jadralnem letalu. Jadralno letenje ni samo hobi, včasih raje rečemo, da je to način življenja, saj zahteva mnogo časa in predanosti. Ponavadi se priprave na jadralni dan pričnejo neke ob 10. uri zjutraj s pripravo letala (sestavljanje, pregled), seveda je

pri sestavljanju letal potrebna pomoč kolegov, v nekaterih pogledih bi lahko zato rekli, da gre za kolektivni šport, vendar si v končni fazi sam v letalu in odvisen od svojega znanja in izkušenj.

Vse skupaj se odvija v sončnem vremenu, saj so za jadralno letenje potrebni določeni vremenski pogoji (sončno vreme, nekoliko vetra s prave smeri, ...). Za začetek letenja se torej čaka na pravo vreme. To pravo vreme nastopi (za nas povprečne letalce) tam neke opoldne, ko pričnemo s poletanjem. V tej fazi smo odvisni od vlečnega letala, ki ima nalogo, da nas spravi na določeno višino, kjer so v danem trenutku najboljši pogoji za jadranje (termika).

Ko "odpne", se vse skupaj začne, saj v tistem trenutku postanemo odvisni od lastnih sposobnosti in sposobnosti letala. Vreme ni vedno idealno, tako da je mnogokrat potrebno precej "švica", da ostanemo v zraku. Ko pridobimo zadostno višino in spoznamo vremenske razmere tistega dne, se odločimo, kam se bomo odpravili. Bistvo jadralnega letenja so preleti in to na precejšnje razdalje. Preletimo lahko nekaj sto kilometrov, včasih tudi nekaj tisoč, vse je odvisno od izkušenj in seveda vremena. Danes se s pomočjo sodobne navigacijske tehnike (GPS, Logerji, itd.) dosti lažje premaguje velike razdalje z relativno varnostjo.

V povprečju traja takšno letenje od tri do pet ur, lahko pa tudi osem in več, tako da smo pri pristajanju že precej utrujeni, seveda pa je potrebno v tej najbolj kritični fazi letenja tudi največ pozornosti. Pri pristanku imamo samo eno priložnost, če je kaj narobe, ne moremo dodati plina in ponoviti pristajalne procedure.

Po končanem letu seveda veselo razglabljamo o podvigih tistega dne, kje smo bili, kaj smo počeli in podobno. V takšnem vzdušju se bliža večer, ko čakamo še na ostala letala, da pristanejo. Vse skupaj se zaključi s tako imenovanim "rinčkom", ko se zberemo vsi v krogu in vodja letenja pove, če so bile kakšne posebnosti, napake itd. Poleg tega se velikokrat dogajajo tako imenovani krsti. Če kakšen pilot leti novo letalo, ki ga do takrat še ni letel, ga imajo pravico vsi, ki so to letalo že leteli, tudi krstiti (krst opravimo z brco v rit). Takšen dogodek je seveda precej slavnosten, tako, da je ta pilot potem tudi dolžen vse navzoče pogostiti (običajno s pivom).

Verjetno je tudi najboljši del uspešnega letalskega dne potem po končanem letenju druženje s kolegi piloti in razpravljanje o takšnih in drugačnih stvareh še pozno v noč, seveda ob kozarčku ali dveh ...

Roman Tancar, Procesna avtomatika

Največ časa med dopustom bom namenil potapljanju v Bohinjskem jezeru, ker je hkrati to tudi moj hobi. V globini jezera je zanimivo opazovati ribe jezerke, velike tudi do 70 cm, ki jih pod površjem ni. So lahko celo tako mirne, da se pustijo božati. Sicer pa je na splošno v globini jezera, pa tudi na dnu Save, kaj videti; od potopljenih čolnov in tudi kakšni zanimivi predmeti se najdejo. Za ta hobi moraš imeti čas in veselje. Ni pa to poceni hobi, zato si potapljači pomagamo med seboj tako, da si opremo posojamo, nekaj je ima pa klub. Seveda pa moraš za potapljača najprej narediti izpit. Potapljat se ne smeš nikoli sam, vedno dva ali več, če je to skupina, se določi smer in vodja potopa. Pod vodo imamo tudi svoje znake za sporazumevanje med seboj.

Azra Muranovič, Kadrovska služba
Letošnji dopust bomo preživeli na Korčuli z družinskimi prijatelji, in sicer v popolnem brezdelju, kar pomeni, da tudi kuhala ne bom, ker bomo imeli polni penzion in upam, da se bom tako dobro spočila. Drugače pa vroče poletne dni preživljam na domačem balkonu ob kavi in sladoledu.

110. POHOD SLOVENSКИH ŽELEZARJEV

Tone Kelbl

V soboto 17. junija smo se udeležili že 110. pohoda slovenskih železarjev, tokrat smo se povzpeli na Vodiško planino (1118 m) in hodili po obronkih planote Jelovice. Pohod so organizirali planinski vodniki bivših tovarn Plamen Kropa in Veriga Lesce. Zbor pohodnikov je bil v Kamni Gorici pri Skirarju, to je nizka stavba z dvema visokima dimnikoma in jezom. V 19. stoletju je bila to kovačnica in so v njej na pol industrijski način izdelovali orodje, največ sekire, zato ime Skirarca. V njej je še danes ohranjena oprema iz tistih časov in predstavlja tehnični spomenik.

Ob 9 uri se nas je zbralo okoli 150 pohodnikov iz vseh železarskih krajev v Sloveniji. Razdelili smo se v dve skupini, manjša se je odpeljala z avtobusom do Taleža in nato peš do cilja pohoda. Glavnina pohodnikov pa je krenila proti Vodiški planini. Ves čas nas je pot vodila skozi gozd. Hoja je bila prijetna, saj nas je gozd varoval pred poletno vročino. Po slabih dveh urah smo prispeli na planino, kjer stoji planinski dom, ki mu dela senco mogočna 500 let stara lipa. Planina je pravi kraj za počitek in seveda za okrepčilo v domu. Nekateri smo se odpravili tudi na 15 minut oddaljeni

Pogled na Radovljiško kotlino in Karavanke

razglednik Vidikovec, od koder je lep razgled po Gorenjski. Res lep! Toda podati se je bilo potrebno naprej, naš naslednji cilj je bila Suhrna, 955 m visoko razgledišče na Radovljiško kotlino in Karavanke. Taka razgledišča so na Jelovici le redka, seveda zaradi

velike gozdnatosti planote. Jelovica spada k visokogorskim planotam Julijskih Alp in se dviga nad Kropo in Kamno Gorico ter sega do Selške in Bohinjske kotline. Reka Sava Bohinjka se je globoko zarezala v planoto v predgorju Julijskih Alp in tako Jelovico

Na Suhrni

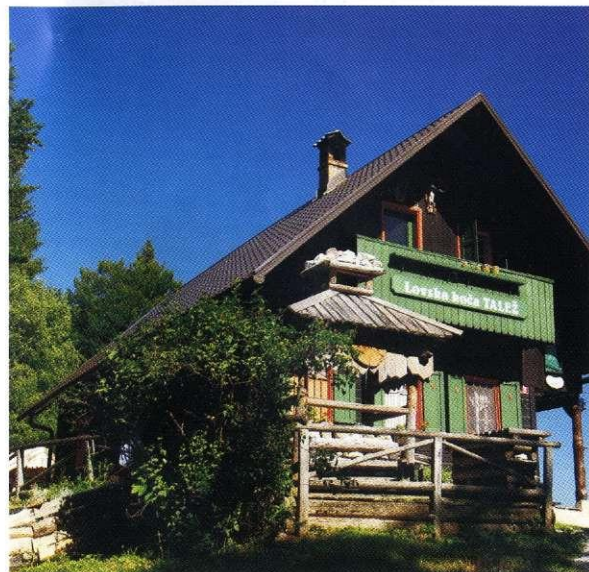

Goška Ravan

ločila od planote Pokljuke. Pri oblikovanju površja je sodeloval ledenik in zato tudi na Jelovici naletimo na šotna barja kot ostanke nekdanjih ledeniških jezer. Planota je tudi kraškega izvora, saj je na njej znanih okoli 100 kraških brezen. Najgloblje je brezno pri Leški planini z globino 534 m in dolžino rogov preko 5 km. Brezno se ponaša z dvoranami velikih dimenzij ter z lepim kapniškim okrasjem. Sama planota leži na višinah med 1000 in 1400 m in je v glavnem poraščena s smrekovim gozdom, ki ga prepletajo gozdne ceste. Enoličnost gozda pa prekinjajo tudi številne urejene planine, ki so v zasebni lasti. V preteklosti je planota Jelovica z železovo rudo in lesnim bogastvom sodelovala v razvoju železarstva v dolinah pod njo, predvsem v Kropi, Kamni Gorici in Železnikih. Površje je še danes na gosto prevrtano od številnih jam, kar smo spoznali med hojo od razgledišča Suhrna do Goške ravni. Na Goški ravni, kjer stoji tudi planinski dom, je bil zaključek pohoda. Po peturni prijetni hoji po gozdu se nam je prilegel golaž, ki so nam ga pripravili organizatorji. Ker pa je popoldansko sonce res močno pripekalo, smo se morali odžežati tudi s pivom. Vročina pa ni bila vzrok, da ne bi železarji zaplesali ob zvokih harmonike. V zgodnjih popoldanskih urah smo se poslovili od ostalih pohodnikov in se vrnili domov, bogatejši za novo doživetje.

Vodniška planina

Talež

Skirarca v Kamni Gorici

V DEŽELAH VIKINGOV

Marjan Mencinger

Kraljeva palača

Norveška se razteza približno v 100-kilometrskem pasu, v smeri sever–jug, na zahodni strani Skandinskega polotoka. Od rta Lindesnes na jugu in do Nordkapa na severu je preko 1700 kilometrov in nato še 250 kilometrov proti vzhodu. Zahodna obala je zelo razčlenjena s fjordi, ki se ponekod globoko zajedajo v celino. Ti so nastali v ledeni dobi z ledeniki. Ob obali so številni otoki. Obala je težko dostopna – visoke odrezane stene. Večina notranjosti dežele je gorata – vrhovi do 2470 m visoko, le na jugu je nekaj nižavja primerne za poljedelstvo. Ob fjordih imamo vpliv toplih tokov iz Atlantika, tako da morje ne zamrzne. V notranjosti je celinsko podnebje. Tretjina dežele je v severnem polarnem pasu, kjer je večni sneg. Nad gozdno mejo se raztezajo tundre z mahovi in vresjem, ki jih prekinjajo jezera in močvirja.

Številni kamniti spomeniki in risbe na skalah pričajo, da je bila Norveška poseljena v mlajši kamni dobi (3000 let pred našim štetjem). Naselili so jo Germani, ki so imeli naselja – manjša kraljestva. Tudi od tukaj so Vikingi osvajali Evropo in prišli do Amerike. Norveška obala jim je nudila varno zavetje, sedaj pa

je to raj za turiste. V 11. stoletju so Danci prinesli krščanstvo (trondheimska nadškofija). Gradili so lesene cerkve, ki so še danes simbol Norveške. Norveška je v tem času prišla pod oblast Dancev in kasneje Švedov, kar sem že omenil. Norveška je postala neodvisna šele 1905. leta. Norvežani so se odločili za parlamentarno monarhijo. Za

Muzej na prostem in vodička Lidija

kralja so imenovali danskega princa – Haakon IV. Na kralje so zelo ponosni in sedaj imajo kralja Haraldja. Zaradi dolgoletne nadvlade je norveški jezik zelo podoben danskemu.

Norveška ima v gorovju veliko rudnih bogastev. Preskrbljena je z vodo in električna energija je zelo poceni, kar je pomembno pri industriji. Nekaj imajo gozdnega gospodarstva, živinorejo, pomorstvo, ribištvo, severne jelene, v zadnjem času pa je pomembna nafta in zemeljski plin. Ob padcu cen nafte sredi osemdesetih let so imeli hudo gospodarsko krizo. Toda pobrali so se in sedaj dobičke od nafte vlagajo v druge gospodarske veje. Norvežani sedaj živijo dobro, z visokimi plačami in pretiranimi cenami. Tako da je dežela za nas draga. Značilno za Skandinavijo je, da imajo prepoved alkohola. Dobijo ga v posebnih trgovinah (evidenca) in prostih trgovinah na trajektih, kjer se nekateri tudi opijejo.

Mi smo ob prestopu švedsko-norveške meje pod nadaljevali ob obali s fjordi. Sredi popoldneva smo prispeli v Oslo, ki leži ob koncu čudovitega Oslo-fjorda. Pomladansko sonce nas je gledalo iz oblakov. V posameznih predelih so še bile zaplate snega. Narava se je pričela šele prebujati. Tu na severu je rast zelo hitra. Rastline morajo približno v treh mesecih zaključiti svoj cikel. Na to vpliva polarni dan. Tudi ljudje so v tem času bolj aktivni. Oslo je nastalo v času Danske nadvlade (okrog leta 1000). Imenovalo se je po kralju Cristianu IV. – Cristiania. Prvotno so bile lesene zgradbe. V zadnjem času pa se uporablja tudi druge gradbene materiale. Mi smo si ogledali srednjeveško trdnjavo Akerhus, lepo mestno hišo, parlament – Storting in se sprehodili do kraljeve palače. Nato smo se povzpeli do bližnje skakalnice Holmenkollm, kjer je čudovit razgled na Oslo-fjord.

Skandinavci imajo v zimskem času polarno noč. V tem času veliko rezljajo in so nasploh zelo ročni. Imajo več poznanih kiparjev. Med Norvežani je zelo pomemben Vigeland. Mi smo si ogledali njegov park v mestu, kjer ima postavljene izvirne skulpture ljudi. V njih je prikazan človeški cikel od rojstva do smrti in različna razpoloženja. Prenočili smo izven mesta, v hotelu Sundvolden, ki leži ob manjšem jezeru.

Naslednji dan smo se v oblačnem jutru odpeljali nazaj proti Oslu in na polotok Bygdoy. Tu smo obiskali muzeje, ki so nam približali Norvežane in njihovo zgodovino. Ogledali smo si Vikinški muzej z vikinškimi drakarji (ladje z grobnih gomil). Norvežani so bili osvajalci severnega pola – muzej Nansenove polarne ladje Fram. Heyerdal je dokazal, da se da pluti po morjih s starimi plovili – splav Kon-Tiki in Ra 2. Videli smo tudi muzej na prostem (lesena cerkev, stara šola, lesena domovanja, kjer je na strehi travna ruša).

Po ogledu smo se odpeljali po avtocesti v smeri Stockholma in okrog poldneva že zapustili Norveško. Po enem dnevu smo bili zopet na Švedskem.

(Se nadaljuje)

Lesena cerkev – simbol Norveške

Nansenova polarna ladja Fram

										AVTOR: DRAGO RONNER	ZAČETEK GESLA	IMETNIK	ARTHUR (KRAJŠE)	KAMNITA GMOTA	HROŠČ NA KROMPIRJU	PRVI RISMKI ZALOŽNIK	GLASBILO RENA	AŠANTI SO LJUDSTVO V GANI
											OTROK, KI MLASKA							VZVOD, ROČICA
											OPIJEV ALKALOID							
											ZAPUŠČINA							
											GREGOR TOMC		MLAKA					
													VSADITEV					
											VRSTA ZLITINE					LIDIJA OSTERC		
											EGIP. BOG MRTVIH					DEL TELESA		
ASSAD JE SIRSKI POLITIK	DELEŽ DRUŽABNIKA	OTOČJE V POLINEZJI	AVSTRIJSKI LIRIK (GEORG)	KARCINOM	PEVEC NABER	ZNAK ZA ŽELEZO	PRIKAZ ČESA EKVADORSKI PISATELJ (JORGE)							ŽELATINA IZ ALG				
VEJA FIZIKE														DANILO LOKAR			LETALIŠČE V MILANU	STAR IZRAZ ZA ORAČA
												PRIPRAVA ZA DRSANJE						
VODNI MIGETALKAR												SLAVKO AVSENIK						
GOSTA PRIKUHANJA JED							GR. BOG VOJNE NEM. IGRAL SOMMER						OBOD SLIKE					
ČASOVNI TERMIN							DEL BENEŠKE SLOVENIJE STRUPEN PLIN						TROPSKA OVJALKA JESENIŠKI FIZIK (BOŽIDAR)					
SMUKEC, LOJEVEC						METALNA VRV LJUDSTVO V GANI						SLOVENSKA IGRALKA (MAJA) KRONIKA					ALJA TKAČEV SEBIČNEŽ	
ŠELAK JE INDIJSKA SMOLA	NEMŠKA ZVEZNA DEŽELA	OSEBA, KI ODDAJA DELO NA AKORD	LOŠČILO RISAR STRIPOV MUSTER				ENOTA ZA MOČ	MIK VASILIJ SORIKOV						VELIKO REŠETO				
KONEC GESLA														PREDNIK MADŽAROV				
JAPONSKI REŽISER KUROSAVA							SIRSKI POLITIK ZAPRT BALKON							ŠEST OSIP SMOLA INDIJSKIH DREVES			SOL DUŠIKOVE KISLINE	PLAČILO NA RAČUN
OSUPLOST						PERJE PRI REPI ŽENSKA OBLEKA				ODKUPNINA ZA TLAKO KORUZN STORŽ								
SLOVENSKI ARHITEKT (STANKO)								FRANCOSKA REKA LOARA							KAČJI GLAS KOPNO V MORJU			
ANŽEJ DEŽAN			VLAJK PRI PREŠI ŽUPAN POD FRANCOZI				ALEŠ VALIČ VARJENI ŠIV					OCET	IT. SLIKAR (LORENZO) EGIPČANSKI BOG SONCA					
TRAKL JE AVSTRIJSKI LIRIK	CITROENOV AVTO VIKTOR SMOLEJ					VLADAR SAMODRŽEC JADRANSKI OTOK											RAFAEL NADAL NATRIJ	
VNETI DEL TELESA										RED PRED MAŠNITVOM								
OBOROŽEN ČUVAJ										ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA						RIMSKI DRŽAVNIK		

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke

KADAR SEM SAMEGA SEBE SIT ZAČNEM ŽRETIŽENO

Žreb je takole razdelil nagrade:

1. nagrada (5000 SIT)

Adis Medič

Cesta revolucije 9, Jesenice

2. nagrada (4000 SIT)

Rasto Zupančič

Blejska Dobrava 70, Jesenice

3. nagrada (3000 SIT)

Mira Kocijančič

Cesta revolucije 10, Jesenice

Nagrade boste prejeli na blagajni ACRONI-ja. Odprta je vsak delovni dan od 8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni dokument.

Uredništvo

Geslo z obarvanih polj prepišite v kupon in ga do 12. septembra 2006 pošljite po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov ACRONI, d. o. o., C. Borisa Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "VELIKA NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v ACRONI-ju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice – brez ovojnic. Izmed prispelih rešitev jih bomo izžrebali pet. **Vseh pet bo prejelo denarne nagrade v vrednosti 5000 SIT.** Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo en kupon.

Uredništvo

KUPON

Nagradna križanka Julij/Avgust 2006

Ime in Priimek

Ulica

Pošta in poštna številka

Geslo:

[illegible][illegible]

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega očeta Janeza Kralja iz Hrušice se iskreno zahvaljujeva sodelavcem iz Finalizacije TVT in Jeklarne za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Katarina in Boštjan Kralj

ZAHVALA

Ob smrti očeta se zahvaljujem sodelavcem PA – Telekomunikacije za izrečeno sožalje in denarno pomoč. Hvala!

Vitomir Grumerec

VABILO!

Pokljuka je kot največja planota Julijskih Alp, s svojimi obsežnimi gozdovi priljubljen cilj izletnikov, zato bo v soboto, 2. septembra 2006, organizacijski odbor za pohode slovenskih železarjev z Jesenic organiziral pohod na TOSC 2275 m visoki vrh, ki leži nad planoto Pokljuka.

